

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ

Τὸ κείμενο τῆς *Λυγερῆς* τοῦ Ἀνδρέα Καρκαβίτσα κυκλοφόρησε ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο τῆς «Ἑστίας» σὲ δύο αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις, ὅσο ζοῦσε ὁ συγγραφέας του, στὰ 1896 καὶ στὰ 1920. Ἡ παρούσα ἔκδοση «ἀναπαράγει» —ὅπως σημειώσαμε ἤδη— τὴ δεύτερη (1920), κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς ὁποίας ἀναγράφεται μὲ κεφαλαῖα στοιχεῖα μικροῦ ὀφθαλμοῦ ἢ ἔνδειξη *Ἐκδοσις δευτέρα ἐπιδιωρθωμένη*. Λαμβάνοντας ὑπόψη ὅτι καὶ οἱ δύο ἐκδόσεις (τοῦ 1896 καὶ τοῦ 1920) «θεωρήθηκαν» ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν συγγραφέα, εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ ἐρευνήσουμε σὲ τί συνίσταται αὐτὴ ἡ «ἐπιδιόρθωση», νὰ ἐξετάσουμε δηλαδὴ τίς πολυάριθμες μεταβολές (τουλάχιστον 788 μαζὶ μὲ τίς προσθήκες), τίς ὁποῖες ἐπέφερε ὁ Καρκαβίτσας —στὴ δεύτερη ἔκδοση— σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς γραμματικῆς δομῆς τῆς γλώσσας, πρωτίστως στὸ μορφολογικὸ-λεξιλογικὸ καὶ στὸ σημασιολογικὸ, καὶ δευτερευόντως στὸ φωνολογικὸ καὶ συντακτικὸ ἐπίπεδο· τὴν ἀνάγκη αὐτὴ ἐξυπηρετοῦν οἱ πίνακες ποὺ ἀκολουθοῦν, οἱ ὁποῖοι καταρτίστηκαν σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῶν διακρίσεων ποὺ πρυτάνευσε στὴν ἔκδοση τοῦ *Ζητιάνου* τοῦ Καρκαβίτσα¹.

Ἡ συγκριτικὴ μελέτη τῶν δύο ἐκδόσεων τῆς *Λυγερῆς* καθίσταται διαφωτιστικότερη ὅταν ὁ ἐρευνητὴς συγκρατεῖ ὡς πλαίσιο ἀναφορᾶς ὄχι μόνον τὰ λογοτεχνικὰ ἀλλὰ καὶ τὰ πολιτικοκοινωνικὰ γεγονότα στὴν Ἑλλάδα τῆς ταραγμένης περιόδου 1896-1920, τὰ ὁποῖα, ὅπως εἶναι φυσικὸ, ἐπηρέασαν τὴν αἴσθηση καὶ χρῆση τῆς

1. Βλ. Π. Δ. Μαστροδημήτρη, «Ὁ *Ζητιάνος*» τοῦ Καρκαβίτσα. Εἰσαγωγή-Κείμενο-Γλωσσάριο. Τρίτη ἔκδοση βελτιωμένη. Ἐκδόσεις Καρδαμίτσα, Ἀθήνα 1985 (1980, 21982), σελ. 65-77.

έλληνικῆς γλώσσας ἀπὸ συγγραφεῖς καὶ ἀναγνώστες. Ἀτομικές, κοινωνικές, θρησκευτικὲς καὶ ἔθνικες εὐαισθησίες εἶχαν ἐν τῷ μεταξὺ μεταποπισθεῖ ἢ ἐκλεπτυνθεῖ στῆ συνείδηση τοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ, ὀδηγώντας καὶ τὸ αἰσθητήριό τοῦ συγγραφέα σὲ ἀντίστοιχες προσαρμογές, ὡς χαρακτηριστικὰ παραδείγματα τῶν ὁποίων θεωρῶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 260, 131, 174, 250, 262, 286, 296, 300 τοῦ Πίνακα I καὶ, ἐνδεχομένως, τὸ ὑπ' ἀριθ. 28 τοῦ Πίνακα V.

Ἡ σημαντικότερη «ἐπιδιόρθωση» συνίσταται στῆ ριζικὴ μείωση τῆς ἔκτασης τοῦ κειμένου τῆς ἔκδοσης τοῦ 1896, ποὺ πραγματοποιεῖται μὲ ἀφαιρέσεις λέξεων, φράσεων ἢ ἔκτενῶν ἀποσπασμάτων (Πίνακας I: 1-310), ἰδίως στὰ κεφάλαια Α' (105 ἀφαιρέσεις), Δ' (99 ἀφαιρέσεις) καὶ Ε' (47 ἀφαιρέσεις). Οἱ περικοπὲς αὐτὲς γίνονται αἰσθητὲς κυρίως στὴν πληθώρα ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχαν χρησιμοποιηθεῖ τὸ 1896, πιθανότατα ὑπὸ τὴν ἐπήρεια ἀκόμη τῆς ρομαντικῆς ρητορικῆς ἀντίληψης, καθὼς καὶ σὲ ἐκεῖνες τίς ἐπεξηγητικὲς παρεμβάσεις τοῦ ἀφηγητῆ-σχολιαστῆ ποὺ ὁ συγγραφέας ἔκρινε, ἐνδεχομένως, ἀργότερα ὅτι βάραιναν δυσανάλογα ὑπὲρ τῆς τεχνικῆς τοῦ «λέγειν» (telling) ἔναντι τοῦ «δεικνύειν» (showing) διὰ μέσου τῆς ἀφήγησης. (Χαραριστικὰ παραδείγματα ἐξάλειψης τέτοιων παρεμβάσεων ἀποτελοῦν τὰ λήμματα ὑπ' ἀριθ. 2, 18, 27, 49, 55, 63, 70, 81, 82, 86, 88, 98, 99, 100, 105, κ.ο.κ. τοῦ Πίνακα I). Ἀθμελιῶτοι θρησκευτικοὶ διαχρονισμοὶ συγκρητιστικοῦ χαρακτήρα μᾶλλον κρίθηκαν ἀπὸ τὸν συγγραφέα ὀβελιστέοι (ὅπως στὰ λήμματα 120, 141 καὶ 279). Οἱ προσθήκες, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, στὴν ἔκδοση τοῦ 1920 εἶναι μόλις 28 καὶ ἐξαιρετικὰ περιορισμένης ἔκτασης (οἱ περισσότερες εἶναι μονολεκτικὲς)· στὴν παρούσα ἔκδοση σημειώνονται στὸ κείμενο μέσα σὲ ὀξυγώνιες ἀγκύλες, π.χ. <τοῦ>.

Ἡ δευτέρη σημαντικότερη «ἐπιδιόρθωση» ἐντοπίζεται στὴν ἀντικατάσταση 136 λεκτικῶν τύπων ἢ ἔκτενέστερων ἐκφράσεων (Πίνακας II), μὲ σκοπὸ, προφανῶς, τὴ νοηματικὴ ἐξομάλυνση τοῦ

κειμένου τῆς ἔκδοσης τοῦ 1920: λέξεις τῶν ὁποίων ἡ ἔννοια θὰ εἶχε, πιθανότατα, καταστεῖ σκοτεινὴ, ἰδιωματικὲς ἐκφράσεις, καθαρολογίες, ἀλλὰ καὶ σύνθετες συντακτικὲς δομὲς (βλ. π.χ. τὰ λήμματα ὑπ' ἀριθ. 20-22 τοῦ Πίνακα II) φωτίζονται ἀντικαθιστώμενες ἀπὸ λέξεις καὶ δομὲς περισσότερο τρέχουσες (καὶ ἀποδεκτὲς) ἀργότερα. Τὰ σύνθετα μὲ πρόθεση ρήματα ἀποβάλλουν τὴν πρόθεση, ἐνῶ ἡ δοτικὴ ἀντικαθίσταται ἀπὸ ἄλλες πτώσεις στοὺς ἐμπρόθετους προσδιορισμούς (λ.χ. στὰ λήμματα 23, 38, 39, 41, 76, 91, κ.ἀ. τοῦ Πίνακα II). Ἐπίσης σημειώνεται καὶ μία ἐνίσχυση τοῦ λαϊκότροπου καὶ καθομιλούμενου στοιχείου (ἐνδεικτικὰ εἶναι τὰ λήμματα ὑπ' ἀριθ. 7, 92, 116-117 τοῦ Πίνακα II)· κοινωνιολογικοὶ παράγοντες, ὅπως π.χ. ἡ ἐξέλιξη σὲ ἐπιμέρους ὁρολογίες τῆς γλώσσας (ἐμπορικὴ, κ.ο.κ.), ἔχουν παίξει ἀνιχνεύσιμο ρόλο στὶς λεξιλογικὲς μεταβολές (βλ. π.χ. τὰ λήμματα 101 καὶ 128 τοῦ Πίνακα II). Ἀξίζει ἰδιαίτερα νὰ τονιστοῦν παραδείγματα ὅπως τὸ 92, γιὰ τὸ ἀποτελοῦν «συμπτάματα» τοῦ εἴδους ἐκεῖνου τῆς γλωσσικῆς πολυτυπίας ποὺ πιθανὸν νὰ ἐμποδίζει ἀντὶ νὰ ἐμπλουτίζει τὴν ἔκφρασή μας: ἀκόμη καὶ σήμερα ἡ φυτικὴ λ.χ. ὁρολογία μας λειτουργεῖ (;) σὲ τουλάχιστον τρεῖς, ἀσύνδετους μεταξύ τους κώδικες (τὸν διεθνή ἐπιστημονικὸ στῆ λατινικὴ —π.χ. Zea mays—, τὸν ἀντίστοιχο ἀρχαῖο ἑλληνικὸ ἢ καθαρεύοντα τύπο στὴν ἑλληνικὴ —π.χ. «ἀραβόσιτος»— καὶ τὸν «κοινὸν» ἢ «λαϊκὸν» —π.χ. «καλαμπόκι», ἢ «δρακοντιὰ» γιὰ τὸν «ἄγριο ἀραβόσιτο»—), μὲ δυνατότητα παρεμβολῆς καὶ περαιτέρω ἐπιπέδων (ἰδιωματικοῦ, μεταφράσεων τῶν παραπάνω, κτλ.).

Στὴν κατεύθυνση, ἐξάλλου, τῆς «ὀμαλότερης» ροῆς τοῦ λόγου θὰ πρέπει νὰ κινήθηκε ὁ συγγραφέας μὲ ἀλλαγὲς ποὺ ἐπέφερε στὴ σειρά τῶν λέξεων μέσα στὸν λόγο, ἀλλαγὲς οἱ ὁποῖες ἐντοπίζονται σὲ τρία σημεῖα τοῦ κειμένου καὶ παρουσιάζονται στὸν Πίνακα III.

Οἱ «ἐπιδιορθώσεις» στὴν ὀρθογραφία ἢ / καὶ μορφολογία τοῦ ρήματος καὶ τοῦ ὀνόματος (οὐσιαστικοῦ καὶ ἐπιθέτου) δὲν γίνονται πάντα μὲ ἀπόλυτη συνέπεια, γεγονός γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν εἶναι ἀναγ-

καστικά υπεύθυνος μόνον ὁ συγγραφέας: πλάι στὶς ἀτομικὲς τοῦ ἰδιοτυπίες θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπόψη οἱ συνθήκες τῆς τυπογραφίας τῆς ἐποχῆς καθὼς καὶ ἡ γενικότερη ἀστάθεια καὶ ἀσυμφωνία στὰ θέματα αὐτά. Ἔτσι, πολλὰ τυπογραφικὰ λάθη τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1896 ἔχουν διορθωθεῖ στὴν ἐκδοση τοῦ 1920 (βλ. λ.χ. τὸ λῆμμα ὑπ' ἀριθ. 42 τοῦ Πίνακα IV) ἐνῶ, ἀντίθετα, καὶ ὀρθοὶ τύποι τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1896 ἐμφανίζονται λαθασμένοι στὴν ἐκδοση τοῦ 1920 (λ.χ. τὸ λῆμμα ὑπ' ἀριθ. 29 τοῦ Πίνακα IV). Ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι τὰ προφανῆ ὀρθογραφικὰ λάθη ἔχουν διορθωθεῖ σιωπηρὰ στὴν παρούσα ἐκδοση.

Ὡς πρὸς τὸ **ρῆμα** (Πίνακας IV: 1-107), ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀπαραίτητες ἐκσυγχρονιστικὲς τότε διορθώσεις, παρατηρεῖται μία διστακτικὴ τάση πρὸς δημοτικοποίηση: οἱ χρονικὲς καὶ οἱ συλλαβικὲς ἀυξήσεις καθὼς καὶ οἱ ἀναδιπλασιασμοὶ καταργοῦνται, ὅμως καὶ πάλι ὄχι μὲ συνέπεια (βλ. π.χ. τὰ λήμματα ὑπ' ἀριθ. 93, 99, 103 καὶ 104 τοῦ Πίνακα IV). Τὰ ρήματα ἐξάλλου σὲ ὑποτακτικὴ (νὰ/ἄν + ὑποτ., 105-107 τοῦ Πίνακα IV) διορθώνονται ὁμοίμορφα στὴν ἐκδοση τοῦ 1920 ὥστε ἡ κατάληξη νὰ ὀρθογραφεῖται μὲ -η/-ω-.

Ἀλλὰ ἐκεῖ πού ἡ ὀρθογραφικὴ (καὶ λιγότερο ἡ μορφολογικὴ) ἀμφιταλάντευση ἐντείνεται, εἶναι στοὺς ποικίλους τύπους τοῦ **ὀνόματος** (Πίνακας V: 1-118). Ἀξίζει νὰ ἐπισημανθεῖ ἡ πολυτυπία ἀκόμη καὶ στὸ μικρὸ ὄνομα κεντρικοῦ χαρακτήρα, τοῦ Γιώργου (Βρανᾶ) (λήμμα 16 τοῦ Πίνακα V). Ἀποτελεῖ ζήτημα πρὸς μελέτη ἐὰν στὴν ἐκδοση τοῦ 1920, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐκδοση τοῦ 1896, ἡ ποικιλία τῶν τύπων καὶ «ἐπιδιορθώσεων» ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν ἐντονότατο ὑποβαλλόμενο παραλληλισμὸ τοῦ χαρακτήρα τοῦ Γεωργίου/Γιώργη Βρανᾶ μὲ τὴν (εἰκονογραφικῆς καὶ λαϊκῆς-θρυλικῆς προέλευσης) παρουσίαση τῆς μορφῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου / ἁι-Γιώργη: τὰ ἐπιμέρους σημασιολογικὰ παράλληλα πού συγκέντρωσα ὑποδεικνύουν τὴ λειτουργία ἐνὸς συστηματικότερου παραλληλισμοῦ, ὁ ὁποῖος, πιθανόν, ν' ἀντανακλάται καὶ στὴν ἐναλλαγὴ τῆς μορφο-

λογικῆς δῆλωσης τῶν ὀνομάτων. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περίπτωση 16 τοῦ Πίνακα V, ἡ τάση πρὸς δημοτικοποίηση τῆς μορφολογίας τοῦ ὀνόματος φαίνεται γενικὰ διστακτικὴ καὶ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀμφιταλάντευση καὶ ἀσυνέπεια (ἔτσι στὰ λήμματα ὑπ' ἀριθ. 5, 13, 15, 17, κτλ., ἀλλὰ καὶ στὰ 20, 32, 96, 100, 109 τοῦ Πίνακα V, ὅπως καὶ στὸ πλῆθος τῶν περιπτώσεων ὅπου δὲν παρατηρεῖται μεταβολὴ τῶν «ἀρχαιομορφῶν» τύπων).

Στὸν Πίνακα VI δειγματοληπτικῶς παρατίθενται «ἐπιδιορθώσεις» πού παρατηρήθηκαν στὴν **ὀρθογραφία/μορφολογία ἄλλων λέξεων**, κυρίως ἐπιρρημάτων, ἐνῶ στὸν Πίνακα VII **διπλοτυπίες**, πού ἐντοπίστηκαν σὲ ὀνόματα, ρήματα καὶ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου ἐσωτερικῶς στὴν ἐκδοση τοῦ 1920.

Τέλος, στὸν Πίνακα VIII (1-54) παρουσιάζονται οἱ «ἐπιδιορθώσεις» σὲ θέματα **τονισμοῦ καὶ πνευμάτων**, ὅπου, πλὴν τῶν περιπτώσεων στὶς ὁποῖες ἐνέσκηψε ὁ τυπογραφικὸς δαίμων, μπορούμε νὰ διακρίνουμε βούληση πρὸς ὁμοιομορφία.

Δὲν πρέπει νὰ κλείσουμε τὸ κατατοπιστικὸ αὐτὸ σημείωμα χωρὶς νὰ ἀναφερθοῦμε στὶς πάμπολλες διαφορὲς πού παρατηροῦνται μεταξὺ τῶν δύο ἐκδόσεων ὡς πρὸς τὴ χρῆση τῶν σημείων στίξης. Τὸ ἐξαιρετικὰ ἐπίπονο τῆς κατάρτισης τοῦ σχετικοῦ πίνακα καὶ ἡ μεγάλη ἔκταση πού αὐτὸς θὰ κατελάμβανε μὲ ἐπείσαν νὰ μὴν τὸν συμπεριλάβουμε στὴν παρούσα ἐκδοση.

I. ΑΦΑΙΡΕΣΕΙΣ ΛΕΞΕΩΝ/ΦΡΑΣΕΩΝ/ΕΚΤΕΝΩΝ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ

A' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

B' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ A'

1. απαραίτητος ανάγκη (σελ. 4, στίχ. 1)	ανάγκη (σελ. 3, στίχ. 18)
2. πάρεδρος και τὸ ἐπάγγελμά των πολὺ προσοδοφόρον. Διὰ (4, 2-3)	πάρεδρος· διὰ (3, 19)
3. ἰκανότητός της αὐτῆς (4, 8)	ἰκανότητός της (4, 5)
4. μαντεύη δι' αὐτῶν (4, 16)	μαντεύη (4, 14)
5. βουνά, στὰ κράκουρα, (5, 12)	βουνά, (5, 10)
6. ἄλλοι ὄλοι (5, 17)	ἄλλοι (5, 16)
7. κατὰ παράδοσιν ἔμαθον (5, 18-19)	ἔμαθον (5, 17)
8. ἤξευρε διὰ τῶν ἐξορκισμῶν της τούτων (6, 5)	ἤξευρε (6, 2)
9. φοβεράς ἐπιδημίας (6, 7)	ἐπιδημίας (6, 3)
10. πρὸ ὀλίγου καιροῦ (6, 7)	πρὸ καιροῦ (6, 4)
11. αὐτὴ μὲ τὰς γνώσεις της (6, 8-9)	αὐτὴ (6, 5)
12. μονοστέφανες νηῆς (6, 10)	μονοστέφανες (6, 6)
13. ἀκράτητον χεῖμαρρον (6, 13)	χεῖμαρρον (6, 9)
14. κωμόπολιν ὄλην (6, 16)	κωμόπολιν (6, 13)
15. ἐξοχικόν, τὸ (6, 20)	τὸ (6, 17)
16. εἴτ' ἐξ ἐπίτηδες (6, 22)	εἴτε ἐπίτηδες (6, 18-19)
17. διότι εἶχε πάθος μὲ τοὺς κατοίκους του, εὐθὺς (6, 22)	εὐθὺς (6, 19)

18. τότε ὅμως ἐπιστεύθη ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς πῶς ἦτο αὐτὴ ἢ πανάκεια προσωποποιημένη. Ἐκέρδισε (6, 25-26)	τότε ἐκέρδισε (6, 20)
19. γόητας, διὰ τὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν δοκιμασμένην ἰκανότητα τῆς Κυρᾶς Παγῶνας. (7, 3-5)	γόητας. (6, 26)
20. τῆς ἀμέσου (7, 7)	τῆς (6, 28)
21. τὴν ἄμετρον (7, 9)	τὴν (6, 30)
22. τῶν πτωχῶν (7, 10)	τῶν (6, 31)
23. ἀφιλοκέρδεια, μετὰ τῆς ὁποίας προσέφερεν εἰς ὄλους τὰς ὑπηρεσίας της (7, 10-11)	ἀφιλοκέρδειά της (7, 1)
24. πτωχοὺς τοῦ χωρίου της (7, 16)	πτωχοὺς (7, 6)
25. Ἀχαΐαν, ὁπόθεν ἦτο ἢ ἀνεκαθεν καταγωγὴ της (7, 20-21)	Ἀχαΐαν, (7, 10)
26. γειτονιάς, ἐγνωμονοῦσαι εἰς τὴν ἀγαθότητα καὶ τὰς γνώσεις της ἐπεριποιούντο αὐτὴν (7, 23-24)	γειτονιάς τὴν ἐπεριποιούντο (7, 12)
27. διὰ τὰ λάβουν τὴν εὐχὴν της περὶ καλῆς ἀποκαταστάσεως, πρόθυμοι προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των, ἐπιμελούμεναι (7, 25-26)	ἐπεμελοῦντο (7, 13)
28. δεικνύη φαρισαϊκὴν (8, 5)	δεικνύη (7, 21)
29. ἀκούραστος εἰς (8, 12)	εἰς (7, 28)
30. τοῦ ἀγαθοεργοῦ (8, 12)	τοῦ (7, 28)
31. τὴν τοιαύτην (8, 13)	τὴν (7, 29)
32. ἢ ψυχὴ της· ἀλλὰ (8, 16)	ἀλλὰ (8, 1)
33. θειά μου (8, 28)	θειά (8, 14)
34. εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἔργου της (9, 3-4)	εἰς τὸ ἔργον της (8, 18)

35. τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας, (9, 4-5) τοῦ κατωφλίου (8, 19)
36. ὁ ἐντελέστατος καὶ πιστότατος τύπος (9, 7) τέλειος τύπος (8, 22)
37. εὖρωστον καὶ προπετές (9, 9) εὖρωστον (8, 24)
38. καλλιτεχνική, μὲ ἠνωμένα (9, 10-11) Εἶχε ἠνωμένα (8, 26-27)
39. βλεφαρίδας, ὡς ἐμφωλεύοντες μαγνῆται (9, 13) βλεφαρίδας. (8, 29)
40. κατερχομένην εὐγραμμον (9, 14) εὐγραμμον (8, 29-30)
41. ἐπάνω του πάντοτε (9, 17) ἐπάνω του (9, 1)
42. σταγῶν δρόσου, ἀγνή, μαργαριταρένια (9, 17-18) σταγῶν δρόσου (9, 2)
43. ρόδου — ἐστηρίζετο ἐπὶ εὐτόνου καὶ λείου τραχήλου, χυνομένου κανονικῶς ἐπὶ πλαστικωτάτου κορμοῦ. (9, 18-20) ρόδου. (9, 3)
44. λυγερὴ τὸ χωρικὸν φόρεμα: (9, 21) λυγερὴ (9, 4)
45. ἀσστηρῶς σφιγμένον (9, 23) σφιγμένον (9, 5)
46. ἐπιμελῶς εἰς (9, 25) εἰς (9, 7)
47. ἐπὶ τῶν νώτων πίπτοντα (9, 26) πίπτοντα (9, 8)
48. τοῦ καλογραμμένου, ὅπως (9, 28) ὅπως (9, 10)
49. ἐκεῖ, ἐπρόβαλε κάποια χάρις ἐλληνική, (10, 1-2) ἐκεῖ, (9, 11)
50. φιλοξενίαν εἰς κάποιαν ἄγνωστον ἐστίαν (10, 5) φιλοξενίαν. (9, 14)
51. νοῦς της εἰς ὄργανισμὸν ἐρεῦνης διατελῶν, (10, 5-6) νοῦς της (9, 15)
52. τὴν ψυχὴν τοῦ ἀκούοντος (10, 22) τὴν ψυχὴν (10, 2)
53. ἐξασθενωτικὴν νάρκην (10, 22-23) νάρκην (10, 3)

54. ἡ καρδία της ἐντὸς (10, 24) ἡ καρδία της (10, 4)
55. Βρανᾶς, ὁ λεβέντης τῆς λυγεροῦς, (10, 25-26) Βρανᾶς (10, 5)
56. δρόμον, πορευόμενος εἰς τὴν ἀγοράν. (10, 26) δρόμον. (10, 6)
57. ταραχῆς καὶ ἀδημονίας, (10, 28-11, 1) ταραχῆς (10, 8)
58. χαράν του ὁ νέος: (11, 2) χαράν του. (10, 9)
59. ἰλιγγιώδη ἐκείνην φωνήν (11, 8-9) φωνήν (10, 17)
60. ἐσκοκίνησεν, ἐσκοτίσθη (11, 13) ἐσκοτίσθη (10, 21)
61. εἰς ἐπίσκεψιν ἀσθενοῦς παιδίου, ἠδημόνει, σχεδὸν ἀνεθεμάτιζε (11, 23) ἀναθεμάτιζε (11, 1-2)
62. ἐντὸς ἐκράτει (11, 24) ἐκράτει (11, 2)
63. Εὕρισκεν ὅτι ἂν (11, 25) ἂν (11, 3)
64. ἐπὶ τοῦ παιδίου ἐξορκισμὸν (11, 26) ἐξορκισμὸν (11, 4)
65. κοντόχονδρος χωρικός, φορῶν (12, 14) κοντόχονδρος, φορῶν (11, 20)
66. ὑφαίνουσι αἱ κόραι (12, 16) ὑφαίνουσι (11, 22)
67. ἀναπαυμένην ἐντὸς (12, 17) ἐντὸς (11, 23)
68. Παγώνα κ' ἔγειεν αἰτία νὰ μὴν ἀπολαύσῃ περισσότερον τὴν ὄψιν τοῦ ἀγαπημένου της. (12, 25-27) Παγώνα. (12, 1)
69. κάποτε τὸν (13, 26) τὸν (12, 30)
70. Ἐφρόντιζε ν' ἀποθημεύῃ πάντοτε διάφορα γλυκίσματα καὶ καρπούς, ὄσους ἢ γεροντικὴ της ὄρεξις καὶ τὰ δόντια δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ καταλύσουν. Ἀφίσασα (13, 27-14, 1) Ἀφίσασα (12, 31)

71. παιδίον μετὰ τῆς Ἀνθῆς, (14, 1-2) παιδίον (12, 31)
72. διὰ τῶν καρδιῶν καὶ τῶν λόγων τῆς, ἐπέισθη (14, 12) ἐπέισθη (13, 12)
73. ἔπασχε πρὸ ἡμερῶν ἀπὸ (14, 16) ἔπασχεν ἀπὸ (13, 15)
74. διέγνωσεν ἀσφαλῶς (14, 18-19) διέγνωσε (13, 17)
75. τόρα ἀφότου ἀνέλαβε τὴν θεραπείαν ἢ γραῖα, (14, 22) τόρα (13, 21)
76. πιστὴ εἰς τὰ σωτήρια μέσα τῆς, ἦλθε (14, 26-27) ἦλθε (13, 25)
77. εἰς ψιθυρισμὸν τοῦ ἐξορκισμοῦ καὶ ἀτενίζουσα (15, 24) καὶ ἀτενίζουσα (14, 22)
78. μόλις πρὸ (15, 25) πρὸ (14, 22)
79. ἀκόμη, ἐκ τῆς ἀτελοῦς τοῦ ἡλίου ἀφανείας. (15, 28-16, 1) ἀκόμη. (14, 26)
80. ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸν οὐρανόν, σοβαρὰ καὶ συλλογισμένη, (16, 2) τὸν οὐρανόν σοβαρὰ, (14, 27)
81. συριγμὸς ἐκ τῆς ἐπαφῆς τῆς φωτιᾶς καὶ τοῦ νεροῦ (16, 11-12) συριγμὸς (15, 5)
82. διάφορα τῆς δημῶδους φαρμακευτικῆς. (16, 26-27) διάφορα. (15, 21)
83. φαρμακεῖον καὶ βοτανῶν (16, 28-17, 1) βοτανῶν (15, 23)
84. περιέκλειε πάντοτε (17, 2) περιέκλειε (15, 24)
85. ἐφύλασσον ἐπιμελῶς (17, 7) ἐφύλασσον (15, 30)
86. πληγὴν, κατὰ τὰς ἰδέας τῆς δημῶδους ἰατρικῆς. (17, 10-11) πληγὴν. (16, 3)
87. μεγάλων, κατὰ διαφόρους στιβάδας, (17, 11-12) μεγάλων (16, 3)
88. εἰθὺς τὴν παλιμβουλίαν τῆς λυγερῆς (18, 24-25) εἰθὺς (17, 18)

89. Μήπως ἐπρότεινεν εἰς αὐτὴν ν' (19, 7-8) ν' (17, 31)
90. κατάπληκτος εἰς τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο (19, 12) κατάπληκτος (18, 5)
91. ποτὲ πρὶν (19, 13) ποτὲ (18, 6)
92. χέρια των, εἰς τοὺς προξενουμένους. (20, 1) χέρια των. (18, 22)
93. ἐνὸς ἐνδιαφερομένου (20, 20-21) ἐνὸς (19, 12)
94. μάτια σουβλερὰ κ' (21, 14) μάτια (20, 4)
95. πολὺ ἐβράδυνε (21, 19) ἐβράδυνε (20, 9)
96. εἶδωλον, ἄγρον καὶ ἄσπιλον εἶδωλον, (21, 20) εἶδωλον, (20, 10)
97. περισσότερον ἔκαμνον (21, 21) ἔκαμνον (20, 11)
98. γνωρίζουσα τὴν καρδίαν τῆς ἀπροσπέλαστον εἰς πᾶσαν ἐπιβολὴν, εἶχεν (21, 24-26) εἶχεν (20, 14)
99. ἀγανάκτησιν διὰ τὸ ἄσχημον ἐκεῖνον ἄτομον, τὸ ὅποιον ἢ προξενήτρια κατεφόρτωνε μὲ ὄλα τὰ χαρίσματα καὶ μετέβαλλεν εἰς ὑπερφυσικὴν τελειότητα. (22, 4-6) ἀγανάκτησιν. (20, 21)
100. μορφασμόν, ὡς νὰ ἔλεγεν ὅτι τὴν ἀηδίασε. (22, 26) μορφασμόν. (21, 12)
101. ὀργῆς καὶ χλεύης (23, 2) ὀργῆς (21, 16)
102. γραῖαν μάγισσαν. (23, 5) μάγισσαν. (21, 20)
103. ἀκίνδυνος διὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατ' ἐξοχὴν διὰ τὰς γυναῖκας. (23, 6-7) ἀκίνδυνος. (21, 21)
104. ἡδύνατο ἂν ἤθελε (23, 9) ἡδύνατο (21, 23)
105. ἐκστομίση, ἀπὸ ἐκείνουσ ποὺ ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν τῆς καὶ πρὸ τῶν

ὁποῖον αἱ ἀσθένειαι κρημνίζονται φοβισμένα εἰς τὰ σκοτεινὰ λαγκάδια καὶ τὰ σπήλαια, μακρὰν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. (23, 11-15)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

106. ριζαρίον μὲ τίς σέσσουλες ἐντός. (26, 8-9)
 107. εὐκολίας καὶ πιστώσεις. (28, 25)
 108. οἱ γεννάδαι ἔμποροι (29, 6)
 109. τὸ κυριώτερον κέντρον (29, 8-9)
 110. ὄλος περιττός (29, 27)
 111. τοῦ γέροντος ἐμπόρου (31, 11)
 112. τοὺς πελάτας καὶ ἀνεκήρυσσον ἐκκληκτοὶ, ἐμπορικὴν ἐξοχότητα τὸν Διβροιώτην. (32, 1-2)
 113. δὲν ἀπήντησε τίποτε (36, 20)
 114. ἓνα τοιοῦτον ἔμπορον (36, 25)
 115. ἐκόλλησαν ἀξεκόλλητοι (37, 6)
 116. τοιοῦτους λόγους, ὁμοίους πρὸς τοὺς λόγους τῆς γραίας καὶ (37, 16-17)
 117. σαρδέλλας· φορτωμένον τὰ ἐμπορεύματα (38, 6)
 118. μῖσος ἀκράτητον (38, 27)
 119. ἐπὶ τόσα ἔτη ἐκυβέρνα (39, 2)
 120. Στρατηλάτην, τὸν Περσέα τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας, (40, 28-41, 1)

ἐκστομίση, (21, 25)

ριζαρίον. (24, 6)

πιστώσεις. (26, 26)

οἱ ἔμποροι (27, 5)

τὸ κέντρον (27, 7)

περιττός (27, 29)

τοῦ γέροντος (29, 11)

τοὺς πελάτας. (29, 30-31)

δὲν ἀπήντησε (34, 22)

ἓνα ἔμπορον (34, 27)

ἐκόλλησαν (35, 5)

ὁμοίους λόγους καὶ (35, 16-17)

σαρδέλλας· (36, 3)

μῖσος (36, 26)

ἐκυβέρνα (36, 29)

Στρατηλάτην (38, 26)

121. ἡ Κυρὰ Παγώνα, διότι ἦτο ἐκ τῶν ὀπισθεν (42, 4-5)

122. τοῦ τραγουδιοῦ, ἀχόρταστος. (42, 18)

123. διὰ πλαισίον ἀπὸ ῥόδα (44, 28-45, 1)

124. λαὸς ὄλος (45, 3)

125. τὴν κόμην (48, 16)

126. ὡς κασσίτερος ὑπὸ (48, 16)

127. δακτυλίδια, ἀδιάφορον γνήσια ἢ ψευδῆ (48, 18-19)

128. ἀκόμη καὶ (48, 23)

129. ὁ γέρον ἐμπορος (49, 4)

130. ἠδύνατο ἂν ἤθελε νὰ τὰ (49, 22)

ἡ Κυρὰ Παγώνα (39, 30)

τοῦ τραγουδιοῦ. (40, 13)

μὲ ῥόδα (42, 25)

λαὸς (42, 28)

κόμην (46, 12)

ὑπὸ (46, 12)

δακτυλίδια (46, 15)

καὶ (46, 20)

ὁ ἔμπορος (46, 29-30)

ἠδύνατο νὰ (47, 17)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

131. Οἱ χωρικοὶ, κίπτοντες καθημέραν εἰς τὰς βαρεῖας ἐργασίας των, θεωροῦν τὰς ἐπισήμους ἐορτὰς ὡς ὀάσεις ἐπιθυμητὰς μεταξὺ τοῦ καταθλιπτικοῦ διαστήματος τοῦ ἔτους, κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐνθυμηθοῦν ἀπ' ὀλίγον τὴν ἀνθρωπίνην των ὑπόστασιν καὶ τὸν ζῶον, ἀλλ' ἀληθῆ προορισμὸν των! Ἐνῶ λοιπὸν οἱ ἄνδρες ρίπτονται εἰς τὴν μέθην καὶ τὴν εὐφροσύνην, αἱ γυναῖκες καὶ πρὸ πάντων αἱ νεάνιδες, συναντώμεναι καθ' ὁμίλους εἰς τὰ σπῆτια, δίδονται εἰς τοὺς χοροὺς καὶ

- τὰ τραγούδια, ὕμνοῦσαι τὸν ἕρω-
τα καὶ τὸν οἰκογενειακὸν βίον.
Αἱ θυγατέρες (56, 7-16)
132. τουλίον ἵνα μὴ καταστρέφουν οἱ
μῦγες (57, 7)
133. καὶ θραδινὴ χωρική. (57, 19)
134. ἡ κόρη, ὡς ἐν ἀσφυκτικῇ κατα-
στάσει (59, 1)
135. φανταζομένη διὰ τῆς ζωηρότη-
τος τοῦ μίσους, (65, 8-9)
136. ἦταν ἐκεῖ! (69, 15)
137. διὰ τὴν ἔλλειψιν καθημερινῶν
νέων, ἐπὶ (69, 27-28)
138. ἐπὶ τῶν ὤμων ἀλλήλων (72, 2-3)
139. Στρατηλάτου, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ
ποιητὴς τοῦ λαοῦ παρέστησε
συγκινητικώτερον καὶ θελκτικώ-
τερον τοῦ ἕμνογράφου τὸ θαῦμα:
(72, 12-14)
140. Ἄγιε μὲ ἄϊ (72, 15)
141. κ' ἔξω, καθ' ὅλα τύπος Διονύ-
σου τῶν νεωτέρων χρόνων. (73,
16-17)
142. ἔνστικτον κ' ἐξετάζουσα εὐρίσκει
ὅτι ἔχει καὶ αὐτὴ δικαιώματα
ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας.
(74, 25-27)
143. ἡ οἰκογενειακὴ ἐκείνη ζωὴ (75, 1)
144. ἀσύλον, τὴν ὁποίαν ὁ νεανίας πάν-
τοτ' ἐπιζητεῖ, (75, 4)
145. αὐτήν, τὴν ἀνέκφραστον μαγεῖαν
- Αἱ θυγατέρες (54, 7)
- τουλίον (54, 28)
- χωρική. (55, 10)
- ἡ κόρη (56, 22)
- φανταζομένη (62, 31)
- ἦταν! (67, 7)
- ἐπὶ (67, 22)
- ἐπὶ τῶν ὤμων (69, 27)
- Στρατηλάτου. (70, 7)
- Ἄγιε μου (70, 8)
- κι ἔξω. (71, 10)
- ἔνστικτον. (72, 18-19)
- ἡ ζωὴ ἐκείνη (72, 21)
- ἀσύλον (72, 24)

- ἐξασκοῦσαν ἐπὶ τῶν παρθένων,
(76, 15-16)
146. ἔταπείνωνε δι' αὐταπαρηγήσεως
(76, 23)
- αὐτήν (74, 6)
- ἔταπείνωνε (74, 13)
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
147. εἰς αὐτούς, ἐν λεπτομερεῖ παρα-
στάσει (79, 14-15)
148. αἴφνης μὲ τρόμον (79, 19-20)
149. πλούσιοι καὶ φιλοπόλιδες (80, 13)
150. οἱ ἐνδιαφερόμενοι νέοι (80, 23)
151. γεμάτους μὲ (81, 10)
152. ἀνεκατεύοντο καὶ συνήχουν (81,
17-18)
153. τῶν χωματίνων ἀγγείων (81,
18-19)
154. τῶν μεταλλίνων σίκλων (81, 19)
155. ἄλλης εὐφροῦς (82, 4)
156. κατάραι, αἱ χονδροειδεῖς βλα-
σφημίαι, αἱ διαμαρτυρήσεις, (82,
6-7)
157. διασκεδάσων ὀλίγον, (82, 14)
158. τῶν συνομιλουσῶν γραιῶν (83, 5)
159. ἤρχισαν τότε (83, 9)
160. συμβᾶσαν σκηνήν. (83, 11)
161. Ἡ καθαρὰ ἀλήθεια (83, 11-12)
162. ἡ ἄλλη τῶν γραιῶν (83, 12)
163. εἶνε πλέον καιρὸς (83, 21)
164. Κύκλος εὐρύς (84, 2)
165. τὰ ἴδια τῶν ἀκροατῶν (84, 6)
166. καθεμία ἐκ τοῦ ὀμίλου (84, 7-8)
- εἰς αὐτούς (76, 16)
- αἴφνης (76, 21)
- πλούσιοι (77, 14)
- οἱ νέοι (77, 24-25)
- μὲ (78, 10)
- συνήχουν (78, 18)
- τῶν ἀγγείων (78, 19)
- τῶν σίκλων (78, 19-20)
- ἄλλης (79, 3)
- κατάραι, (79, 5)
- διασκεδάσων (79, 14)
- τῶν γραιῶν (80, 4)
- ἤρχισαν (80, 9)
- σκηνήν. (80, 11)
- Ἡ ἀλήθεια (80, 11-12)
- ἡ ἄλλη (80, 12)
- εἶνε (80, 22)
- Κύκλος (81, 1)
- τὰ ἴδια (81, 5)
- καθεμία (81, 6)

167. φανῆ πρόθυμος (84, 9)
 168. μετὰ μίσους τοιαῦτα (84, 9-10)
 169. αἱ καλαὶ (84, 11-12)
 170. ἐμπρός ᾧ τὸ (84, 18)
 171. Ἄμ' ἀπὸ μακρὰ (85, 3)
 172. ἐρχόταν νὰ μὲ ἰδῆ, (85, 3)
 173. ἐγὼ κ' ἔφευγα (85, 4)
 174. ἐζωηρεύετο. Αἱ νέαι ἀπεκήρυσσον καὶ ἀνεθεμάτιζον τὴν ἐποχὴν των, τὴν ἑλευθέραν καὶ προοδευτικὴν κ' ἔλεγον ὅτι ἐπόθουν τοὺς περασμένους καιροὺς· ἐνῶ αἱ γραῖαι ἐφιλοτιμοῦντο νὰ παριστάνουν αὐτοὺς τόσο ἀγνοὺς καὶ ἀμώμους! (85, 9-12)
 175. ἰδέστε, ἰδέστε (85, 16)
 176. χειρὸς καὶ ἀκολουθουμένη (85, 23)
 177. τῶν φανερῶν πλέον διαθέσεων (86, 11)
 178. διαδραματισθεῖσα σκηνή, (86, 12-13)
 179. Δύο κακὰ ἐπῆλθον διὰ τοῦ συμβάντος ἐκείνου εἰς τὴν παρθένον. Πρῶτον (86, 13-14)
 180. τὴν ἐντελῆ ἄρρησίν (86, 26)
 181. κάτι τι (87, 3)
 182. ἔβανεν εὐθὺς κατὰ νοῦν (88, 15)
 183. ἀπὸ τὴν μνήμην της, τὸν παρείσακτον τοῦτον ἐπισκέπτῃν, ὅπως (88, 26-27)
- φανεῖ (81, 8)
 τοιαῦτα (81, 8)
 αἱ (81, 10)
 στὸ (81, 16)
 Ἄμα (81, 29)
 ἐρχόταν (81, 29)
 ἐγὼ ἔφευγα (81, 30)
- ἐζωηρεύετο. (82, 4)
 ἰδέστε, (82, 8)
 χειρὸς ἀκολουθουμένη (82, 15-16)
- τῶν διαθέσεων (83, 2)
 σκηνή (83, 4)
- Πρῶτον (83, 4)
 τὴν ἄρρησίν (83, 17)
 κάτι (83, 23)
 ἔβανε κατὰ νοῦν (85, 6)
- ὅπως (85, 19)

184. ὑπάρξεως ἐνῶ ἐσυλλογίζετο τοῦτο. (89, 5-6) ὑπάρξεως. (85, 27-28)
 185. ἡ ἀπάθειά του ἢ μαρμαρίνη εἰς ὅτι καλὸν καὶ ὠραῖον, δὲν (89, 11-12) δὲν (86, 2)
 186. Καθένα ἔχει τὴν σοβαρὰν ἐννοιάν του, τὴν ἀληθινὴν ἐννοιάν του, ὡς πιστὴ ἔκφρασις τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδίας. Ἡ Ἀνθή (89, 25-27) Ἡ Ἀνθή (86, 17)
 187. ὑπερηφανίας κ' ἐγωῖσμοῦ, (90, 6-7) ὑπερηφανίας, (86, 25)
 188. πειρασμὸν διὰ τοῦτο (90, 28) πειρασμὸν (87, 17-18)
 189. Ἄλλ' ἀπ' αὐτὰ (91, 13) Ἀπὸ αὐτὰ (87, 31)
 190. τὰ ἀγνὰ (91, 23) τὰ (88, 12)
 191. ἔρωτος πολυετοῦς (91, 26) ἔρωτος (88, 15)
 192. κ' αἱ μαντατοφόροι, αἱ γραῖαι (91, 27-28) καὶ αἱ γραῖαι (88, 16)
 193. συνεννοήσεως διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους. (92, 4) συνεννοήσεως. (88, 21)
 194. δῆθεν εἰς τραγοῦδι (92, 11) δῆθεν (88, 29)
 195. σκιάν, ἐν ἀγγελικῇ ἐκστάσει καὶ ἀθῶν ἐνθουσιασμῶ (92, 13-14) σκιάν, (88, 31)
 196. τὴν ψυχὴν τῆς λυγερῆς. (92, 22-23) τὴν ψυχὴν της. (89, 9)
 197. νὰ τὴν ἴδῃ σήμερον (92, 24) σήμερον (89, 10)
 198. διότι χθὲς (92, 24-25) διότι (89, 11)
 199. φοβερὰν ἔκφρασιν (92, 26) ἔκφρασιν (89, 13)
 200. ἢ ἀτυχής λυγερῆ. (93, 2-3) ἢ ἀτυχής. (89, 17)
 201. πλῆθος συμμαζευμένον (93, 23) πλῆθος (90, 8)
 202. ἀνθισμέναι καὶ μεγαλοπρεπεῖς, (94, 13) ἀνθισμέναι, (90, 28)

203. ἀφελής, ἀπονήρευτη καὶ ἀγνή,
δίχως (95, 11-12) δίχως (91, 28)
204. Ἡ συνῆ αὐτῆ (96, 6 καὶ 15) Ἡ συνῆ (92, 22-23 καὶ 93, 1)
205. κεχριμπαρένιον καὶ ζηλευτὸν
(96, 12) κεχριμπαρένιον (92, 29)
τὸν (93, 1)
206. τὸν δεισιδαίμονα (96, 14-15) τὸν (93, 1)
207. Οἱ ἐλαφροῖσκιωτοι, οἱ ὁποῖοι ἔ-
χουν τὸ προνόμιον νὰ βλέπουν τὰ
φαντάσματα, λέγουν (96, 23-24) Οἱ ἐλαφροῖσκιωτοι λέ-
γουν (93, 9-10)
208. συχνάκις ἐκεῖ τὸ Στοιχειὸ τοῦ
παιδίου, (96, 24-25) συχνάκις (93, 10)
209. διὰ νὰ ἴδῃ (97, 4) νὰ ἴδῃ (93, 18)
210. φωραθῆ εἰς τοῦτο (97, 5) φωραθῆ (93, 19)
211. Τῷ ὄντι ἔφερε (97, 12) ἔφερε (93, 26)
212. ὁ νέος. Ἡ εὐγενῆς ψυχὴ του, ὅ-
πως εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, ἦτο
καὶ εἰς τὸν ἔρωτα ἀπροσποίητος,
ἄκαμπτος, εὐθὺν βαίνουσα πρὸς τὸν
σκοπὸν. Εἰς ἐλεύθερον ὀρίζοντα
ζήσας καὶ ἀνατραφεῖς, μὴ κυκλω-
θεῖς ἀπὸ μεμψιμοιρίας γραϊδίων
καὶ κουτοπονηρίας γερόντων, μό-
νος μετὰ τῆς μητρὸς του, τῆς ὁ-
ποίας οὐδέποτε ἤκουε τὰς φλυα-
ρίας, ἤξενρεν ἐλεύθερα καὶ τὰ αἰ-
σθήματα. (97, 13-19) ὁ νέος. (93, 27)
213. ἔρωτα. Θελκτικὰ στοιχεῖα τοῦ
βίου ἀπαρτίζοντα τὴν ἀνάπανσιν
τῆς ψυχῆς. (98, 12-13) ἔρωτα. (94, 20)
214. ὁ λαμπρὸς οὐρανός (100, 22) ὁ οὐρανός (96, 28-29)
215. νὰ πέσουν ἀδρανεῖς. (101, 6) νὰ πέσουν. (97, 10)

216. ἔπειτα δ' (101, 12) ἔπειτα (97, 17)
217. φέρει, ὅπως τὸ χαμένον βασιλό-
πουλον τοῦ μύθου ἀκολουθεῖ μοι-
ραίως ἓνα δρόμον, ὅποῖον δῆποτε.
(102, 7-9) φέρει. (98, 12)
218. μέσα του ὡς ὑπὸ ὑψηλότετον βα-
θμὸν θερμαντικοῦ. (102, 13-14) μέσα του. (98, 17)
219. ἀκόμη γεγονότα (102, 19-20) ἀκόμη (98, 24)
220. τὸ μένος καὶ τὴν ἀπόγνωσιν.
(102, 24) τὴν ἀπόγνωσιν. (98, 28)
221. Δὲν ἤξευρε ὅτι ὑπῆρχον καὶ ἄλλα
ἰερώτερα τοῦ ἔρωτος καθήκοντα
εἰς αὐτήν; Τὴν ἐπῆρε (105, 2-3) Τὴν ἐπῆρε (101, 3)
222. μ' ἔντιμον γάμον, μετὰ τὰς (105,
20-21) μετὰ τὰς (101, 22)
223. διαρραγῆ, ὡς πρόχωμα ποταμοῦ
πλημμυρήσαντος αἴφνης (106,
2-3) διαρραγῆ (102, 1)
224. ὡς νὰ ἦτο ἰκτερικὸς, ἔρριψαν
(106, 5-6) ἔρριψαν (102, 4)
225. ἐπίστευεν ὅτι ἐπὶ (106, 11) ἐπὶ (102, 10)
226. ἐπροσκίνει κ' ἐδοξολόγει (106,
11-12) ἐδοξολόγει (102, 10)
227. σπαρταρίζοντος ἐκείνου καὶ κα-
τατρομαγμένου (106, 12-13) κατατρομαγμένου (102,
11)
228. ἔδωκεν εἰς αὐτὰς (106, 16) ἔδωκε (102, 14)
229. μετὰ τὴν διορατικότητα ἐκείνην
τοῦ ἐνόχου, ἐνόησεν (107, 6-7) ἐνόησεν (103, 4)
230. Καὶ τότε ἦτο ἐκεῖ, ἀφενδῆς μάρ-
τυς τῶν κατηγοριῶν τῆς κυρᾶς
Παναγιώταινας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ
Ἀνθή (108, 1-3) Ἡ Ἀνθή, (103, 29)

231. ἐκπληκτικῶν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἀπειλητικῶν, (108, 5-6) ἀπειλητικῶν (104, 1)
232. εἰς δεκαπέντε δραχμὰς ἀνερχόμενον ἀρχικῶς καὶ (109, 5-6) καὶ (105, 1)
233. ἐξοφλήσῃ ἔτσι (109, 7-8) ἐξοφλήσῃ (105, 2)
234. ἦτο τότε (109, 22) ἦτο (105, 19)
235. ἔφερον ἔτσι (110, 1) ἔφερε (105, 26)
236. ἀλαμπῆ ὑπὸ τοῦ γήρατος (110, 9-10) ἀλαμπῆ (106, 5)
237. ἦτο καὶ ἡ (110, 26) ἦτο ἡ (106, 22)
238. κίνημα; Ἐπειτα ἦτο ἐνδεχόμενον, ἡ κακολογία νὰ ἦνοιγε τὰ τυφλόττοντα μέχρι τοῦδε μάτια τοῦ Νικολοῦ εἰς τὰς ἀφροσύνας τῆς Ἀρθῆς. (111, 8-10) κίνημα; (107, 2)
239. κανεῖς ἐπάνω του (111, 13) κανεῖς (107, 6)
240. νὰ καθυποτάξουν καὶ νὰ (112, 3-4) νὰ (107, 27)
241. ὁ Νικολὸς δὲν ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τὸν κολοφῶνα αὐτόν· ἔτεινε μόνον... Καὶ δσάκις (112, 5-6) ὁ Νικολός, δσάκις (107, 29)
242. νὰ τὸν ἐπισπεύσῃ, νὰ τὸν (113, 4-5) νὰ τὸν (108, 27)
243. Φεῦ! ἔβλεπε τόσον μακρονήν αὐτὴν τὴν προσδοκίαν!... § Τὴν Κυριακὴν (113, 22-23) Τὴν Κυριακὴν (109, 16)
244. κρύψη ἀθορόβως ἐν αἰσχος, νὰ τὸ περικαλύψῃ διὰ τῆς αἴγλης της, (114, 5-6) κρύψη ἐν αἰσχος, (109, 27-28)
245. βαρὺς πυροβολισμός, (114, 11-12) πυροβολισμός, (110, 2)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

246. πυκνοτάτη ὡς φάλαγξ πολεμική. (115, 1-2) πυκνοτάτη. (111, 1-2)
247. ὁ ὁποῖος πρὸ δεκαετίας (118, 5) ὁ ὁποῖος (114, 7)
248. ἐπειδὴ τὸ χῶμα μὲ τὴν πρώτην βροχὴν λαμβάνει φοβερὰν ἀπορροφητικὴν δύναμιν, συνέβαινε (118, 14-16) συνέβαινε (114, 18)
249. ξεκολλήσουν· ἀλλ' ἔμμενε (118, 19) ξεκολλήσουν. Ἐμμενε (114, 21)
250. Κ' ἔχουν φοβερὰν γλῶσσαν οἱ καρρολόγοι· διαβολικὸν νοῦν εἰς τὸ νὰ ἐφευρίσκουν κακολογίας! Παντοῦ (119, 5-7) Παντοῦ (115, 6)
251. πάντοτε θὰ κατεδικάζετο ὡς ἀρνηθεῖσα τὸν ἔρωτά της, θὰ (119, 20-21) θὰ (115, 20)
252. ἴδουν κ' ἐκτιμήσουν (120, 1) ἐκτιμήσουν (115, 29)
253. ,δακρυσμένην καὶ ὠχρὰν (120, 24) καὶ ὠχρὰν (116, 23)
254. καὶ εἰς ἐκεῖνον (120, 28-121, 1) εἰς ἐκεῖνον (116, 29)
255. τῆς νυκτὸς ἐκείνης (121, 18) τῆς νυκτὸς (117, 16)
256. σκύλου μὲ μίσος. (122, 21-22) σκύλου. (118, 21)
257. τὰς παραπονετικὰς (122, 23) τὰς (118, 23)
258. ἐνδιαφέρον του. Οἱ ἄνθρωποι δὲν τοῦ ἐφαίνοντο ὡς ὄντα συνδεδεμένα μετ' αὐτοῦ ἐν κοινῇ ἀνάγκῃ. Ἄλλοτ' ἐνόμιζεν ἑαυτὸν ὡς ἰδιαίτερόν τι, αἰθέριον, ἐλαφρόν, ζῶν ὑπὸ ἄλλας συνθήκας εἰς τὴν κονίστραν τοῦ κόσμου καὶ ἄλλοτε

- οὐδ' ἐνόμιζεν οὐδ' ἐσκέπτετο τίποτε. (123, 11-15)
259. ὄλην τὴν καρδίαν καὶ τὰς ἐλπίδας της. (124, 23-24)
260. ἐκ συνηθείας καθήκοντος κάθε χωρική γυνή, ἢ ὁποία δὲν εἶνε εἰς θέσιν, ἐνεκεν ἀτελοῦς ἀναπτύξεως τοῦ νοῦ, νὰ σκεφθῇ τ' ἅγια μυστήρια, τὰ ὁποία συνδέουν τοὺς γονεῖς πρὸς τὸ τέκνον. (124, 26-125, 1)
261. αἰσθήσεων. Καὶ ἡ τοιαύτη ἔκφρασις εἶνε περισσότερον χειροπιαστή εἰς τὴν νεότητα, περισσότερον φανερὰ εἰς τὴν ψυχὴν της καὶ προσκολλᾶται εἰς αὐτὴν ἐλπίζουσα, ὡς μόνην κατάλληλον νὰ τὴν φέρῃ εἰς τοὺς λαμπροὺς κόσμους τῆς φαντασίας της. (125, 3-7)
262. παπᾶς κατὰ τύπους. (125, 21-22)
263. διὰ νὰ δεχθῇ κ' ἐνστερνισθῇ (126, 2)
264. Εἶχεν ἀθάνα ψυχὴν, τίμιον (126, 16)
265. ἐκεῖ, ὥστε τὸν (129, 2)
266. γελαστά, ἀφελῆ, (129, 5)
267. εὐθὺς λησμονεῖται. (129, 21)
268. εὐθὺς νὰ ἐπιβάλῃ (130, 7)
269. τελειωμένον γεγονός (130, 8)
270. ἰδεῶν κ' αἰσθημάτων (130, 15)
271. ἐσκέπτετο μὲ ἀγνότητα αἰσθημάτων, (130, 16-17)
- ἐνδιαφέρον του. (119, 10)
- ὄλας τὰς ἐλπίδας της. (120, 19-20)
- ἐκ συνηθείας κάθε χωρική γυνή. (120, 22-23)
- αἰσθήσεων. (120, 25)
- παπᾶς. (121, 9)
- νὰ δεχθῇ (121, 17)
- Εἶχε τίμιον (122, 2)
- ἐκεῖ, τὸν (124, 18)
- γελαστά, (124, 21)
- λησμονεῖται. (125, 9)
- νὰ ἐπιβάλῃ (125, 25)
- τελειωμένον (125, 26)
- αἰσθημάτων (126, 2)
- ἐσκέπτετο (126, 4)

272. Ἄ, ὁ λαμπρός (130, 22)
273. μέγαν φοῦρονον (131, 6)
274. παγίαν καὶ καλήν (131, 14)
275. δὲν πιάνει νὰ φτιάσῃ (132, 17)
276. πάει καὶ γένεται (132, 20)
277. παρθενικήν φιλοτιμίαν (132, 23)
278. γιὰ τοὺς παράδες (133, 1)
279. Τὸν Αὔγουστον γίνεται, ἢ ἐφαρμογὴ τῆς ἀλληγορικής παραστάσεως τοῦ Ἀνταίου, ἀπτομένου τῆς πλουτοδότειρας μητρὸς καὶ ἀντλοῦντος νέας ἐξ αὐτῆς δυνάμεις. Οἱ χωρικοὶ τῶ ὄντι ἀντλοῦν νέας δυνάμεις, διὰ νὰ συνεχίσουν καὶ κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου, τὸν πολύμοχθον. Ἄλλος (133, 12-17)
280. τὰ σεσαθρωμμένα καὶ ἀπερριμμένα ὡς ἄχρηστα (134, 1-2)
281. ἐν ἄσθματι ἐπωδύνω τὰς (134, 4)
282. γιγαντιαίας στίβας (134, 22-23)
283. φόρεμά του καὶ ἦτο ἀνάγκη νὰ ῥαφθῇ, (135, 19)
284. πλέον δὲν (136, 11)
285. χαριτωμένον ἀνδρόγυνον (137, 17)
286. Ἄλλ' ὁ τίμιος χαρακτήρ του δὲν ἠνείχετο νὰ φανῇ ὡς προαγωγός. Δὲν (138, 9-10)
287. πατέρα του· ἐγὼ θὰ τὸν ἔχω πάντα φίλο! (138, 16)
288. μὲ ἄσθμα νὰ (139, 8)
289. Ἐσυμμαζεύθησαν ὅλοι περὶ αὐτὸν
- Ἄ, λαμπρός (126, 9)
- φοῦρονον (126, 23)
- καλήν (127, 1)
- δὲ φτιάνει (128, 4)
- γένεται (128, 8)
- φιλοτιμίαν (128, 11)
- γιὰ παράδες (128, 17)
- Ἄλλος (128, 28)
- τὰ ἄχρηστα (129, 10-11)
- τὰς (129, 13)
- στίβας (130, 3)
- φόρεμά του, (130, 31)
- δὲν (131, 24)
- ἀνδρόγυνον (133, 2)
- Ἄλλὰ δὲν (133, 25)
- πατέρα του. (133, 31)
- νὰ (134, 22)

- ὡς στρατιῶται τολμηροὶ περὶ τὴν ἀπειλουμένην σημαίαν των. Κ' ἔστελλον (144, 27-28) Κ' ἔστελλον (140, 12)
290. καὶ βαρεῖς ἄμνους, (145, 2) ἄμνους (140, 14)
291. ἢ ἀγανάκτησις καὶ ὁ φθόνος (146, 23) ὁ φθόνος (142, 7)
292. τῆς κωμοπόλεως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, (147, 14-15) τῆς κωμοπόλεως, (142, 29)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Σ'

293. οἱ τοῖχοι τοῦ κτιρίου, (148, 7-8) οἱ τοῖχοι, (144, 8)
294. ἐκδηλώνη πάντοτε (150, 12) ἐκδηλώνη (146, 16)
295. εὐεργετικῶν συμβουλῶν (152, 4-5) συμβουλῶν (148, 8)
296. ἀκόμη, ἐπὶ τῶν ἀξέστων πλασμάτων (154, 2-3) ἀκόμη, (150, 5)
297. Καὶ ὁ Πικόπουλος (155, 26) Ὁ Πικόπουλος (151, 30)
298. νὰ διαφιλονικῆσῃ τὸν Γεώργιον (159, 25-26) νὰ τὸν διαφιλονικῆσῃ (156, 3)
299. σπιτιοῦ της (160, 3) σπιτιοῦ (156, 9)
300. φύλακας τῶν χρωμάτων τῆς ἐθνικῆς σημαίας, τῆς ὁποίας τὸ ἰδανικὸν δὲν εἶχε σβεσθῆ ἀκόμη, ἔρριπτεν (163, 18-20) ἔρριπτεν (159, 28)
301. δεχθῆ μετὰ χαρᾶς (166, 4) δεχθῆ (162, 10)
302. σπῖτι των (167, 12-13) σπῖτι (163, 21)
303. νύμφης τῶν δασῶν (168, 3) νύμφης (164, 10)
304. γλώσσης της (169, 5) γλώσσης (165, 14)
305. μόνον δεικνύει (169, 14) δεικνύει (165, 23)
306. ἐκεῖνος ὁ Νικολὸς ἦτο ὁ καλῆτερος φίλος, (171, 1) ὁ Νικολὸς ἦτο ἐκεῖνος, (167, 8)

307. τὸ ἀλγεινὸν θέαμα (172, 1) τὸ θέαμα (168, 7)
308. τοὺς ὑφιπετεῖς κ' εὐρώστους (174, 19-20) εὐρώστους (170, 26)
309. ἀκνησίαν διὰ τὴν πρόσφρυσιν τοῦ κοκκάλου, (175, 16) ἀκνησίαν (171, 23)
310. ἐξωγραφίζοντο λαμπροὶ (180, 9) ἐξωγραφίζοντο (176, 17)

II. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΛΕΞΕΩΝ/ΦΡΑΣΕΩΝ/
ΕΚΤΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ

Α' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

Β' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

1. ν' αποδιώξη (σελ. 3, στίχ. 11)	νά διώξη (σελ. 3, στίχ. 14)
2. καθ' όλον (3, 12)	εἰς όλον (3, 16)
3. και (4, 4)	ἦ (4, 1)
4. μέσην (4, 9)	ζώνην της (4, 6)
5. ἐκβάλλη (4, 11)	βγάνη (4, 9)
6. τ' ἀνθρώπινα σώματα (4, 11-12)	τοὺς ἀνθρώπους (4, 9)
7. ἐξωτικά (4, 13)	ζούδια (4, 10)
8. συμβουλῆς (4, 28-5, 1)	συνδρομῆς (4, 28)
9. πρὸς ἐπιτυχίαν (5, 17)	διὰ τὴν ἐπιτυχίαν (5, 15)
10. ἰάμβους εἶτε (5, 22)	ἰάμβους ἦ (5, 20)
11. συνεπικούρους (5, 23)	βοηθοὺς (5, 21)
12. συγκροτοῦσα (5, 25)	κάμνουσα (5, 24)
13. τῶν δαιμόνων καὶ τῶν ἀριθμῶν (5, 28-6, 1)	τῶν δαιμόνων, τῶν ἀριθμῶν (5, 28)
14. συναδελφώνουσα (6, 1-2)	ἀδελφώνουσα (5, 29)
15. περιέλαβεν (6, 20)	ἔκλεισεν (6, 17)
16. ἐρρίφθησαν λυσσασμέναί αι κακό- γνωμοὶ ἀδελφαὶ καὶ τὸ ἐξεκλήρι- σαν όλον (6, 23-24)	ἡ ἀρρώστια τὸ ἐθέρισε. (6, 19)
17. προσήρχοντο (7, 2)	ἦρχοντο (6, 24)
18. πέριξ (7, 3· 36, 15)	γύρω (6, 25· 34, 16)
19. ἐντοπίους των (7, 3)	ἰδικούς των (6, 26)
20. ἐκρίνοντο ἔχοντες ἀνάγκην (7, 6-7)	εἶχον ἀνάγκην (6, 28)

21. μὴ ὑπανδρευθεῖσα (7, 18)	δὲν ὑπανδρευθῆ (7, 7)
22. διαδεχθεῖσα (7, 18)	διεδέχθη (7, 8)
23. ἐν τῇ ἐπιστήμῃ (7, 18-19)	εἰς τὴν τέχνην (7, 8)
24. ἐλησμόνησαν (7, 22)	ἐλησμόνον (7, 11-12)
25. ἐπεριποιούντο αὐτὴν (7, 24)	τὴν ἐπεριποιούντο (7, 12)
26. ἀνάπανσιν καὶ τέρψιν (8, 13)	εὐχαρίστησιν (7, 29)
27. εὐχαριστεῖτο (8, 14)	τῆς ἄρεσε (7, 30)
28. νεαρὰν λυγερὴν (8, 24)	νέαν χωρικὴν (8, 10)
29. Καλῶς (8, 27)	Καλὸς (8, 13)
30. κάτωθεν (9, 11)	κάτω (8, 27)
31. μὲ τὴν (9, 14)	Εἶχε τὴν (8, 29)
32. στιγμὴν μὲ στόμα (9, 15)	στιγμὴν. Τὸ στόμα της (8, 31)
33. τρέχοντα (10, 14)	ἔτρεχον (9, 24)
34. παίζοντα (10, 16)	ἐπαιζον (9, 26)
35. περιφερόμενα (10, 17)	περιεφέροντο (9, 27)
36. ἐπιφέρει (10, 22)	φέρει (10, 2)
37. ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος (11, 24)	ἐκεῖνον, ποὺ (11, 2)
38. ἐν τῇ σκιᾷ (12, 1)	εἰς τὴν σκιάν (11, 7)
39. ἐν ἀνέσει (12, 3)	μὲ ἄνεσιν (11, 9)
40. παράγων (12, 4)	βοηθὸς (11, 10)
41. ἐν τῷ μπακαλεμπορίῳ (12, 13-14)	εἰς τὸ μπακάλικο (11, 20)
42. τῆς Ζακύνθου (12, 16)	εἰς τὴν Ζάκυνθο (11, 22)
43. ἀνεστραμμένον (13, 17-18)	γυριστὸ (12, 21)
44. νεροῦ (14, 27)	νερό (13, 26)
45. ἐπευχῆθη (16, 20)	εὐχῆθη (15, 14)
46. παραδόξον ἐκφράσεως (17, 28)	παράδοξον (16, 23)
47. βροντοκτυπᾶ (18, 3)	κτυπᾶ (16, 26)
48. ν' ἀνταλλάξῃ (19, 8)	ν' ἀλλάξῃ (17, 31)
49. ἐξευτελισμένον (19, 13-14)	τιποτένιο (18, 6)
50. ἀρετάς· εὐρίσκουσα (19, 20)	ἀρετάς. Εὐρίσκει (18, 13)
51. ὁ προξενερόμενος (21, 5)	ὁ γαμποῦς (19, 25)

52. «ἀμπάρι» — δηλαδή ἀποθηκῶν σίτου καὶ κριθῆς κάτοχον τὸν γαμβρόν των. (21, 6-7) ἀμπάρι». — Ἄν πάρι στάρι, ἔχει. — Ἄν πάρι κριθάρι, ἔχει. — (19, 26-27)
53. καταστενοχωρῆται (22, 3) στενοχωρῆται (20, 20)
54. ἡ ὄργη τοιούτου πλάσματος (23, 6) ἡ ὄργη της (21, 20-21)
55. εἶνε (23, 6) ἦτο (21, 21)
56. ἐμποδίζον (30, 27) ἐμποδίζων (28, 29)
57. θὰ λάβῃ (34, 16) ἤμπορεῖ νὰ λάβῃ (32, 16)
58. οὗτος (35, 5) ὁ ἔμπορος (33, 5)
59. τῆ συστάσει (37, 13) κατ' ἐντολήν (35, 13)
60. ἔκτακτον ὄν (38, 10) ἔκτακτόν τι (36, 7)
61. ἐπιμονήν (38, 28) θέλησιν (36, 27)
62. ἀνίκητος (39, 2) ἀκίνητος (36, 29)
63. Αὐτὴ (40, 6) Αὐτὸ (38, 1)
64. μέχρι (45, 16) μετὰ (43, 12)
65. τὴν πανήγυριν (46, 6) τὸ πανηγύρι (44, 1)
66. ἔρχονται (47, 26-27) ἐπιστρέφουν (45, 23-24)
67. ἀδιαφόρως θὰ παίξῃ (48, 22) θὰ παίξῃ ἀδιαφόρως (46, 17-18)
68. παλαιὸς τροφοδότης (55, 21) παλαιὸς ψωμᾶς (53, 23)
69. ἠωρεῖτο (57, 1) ἐκρέματο (54, 22)
70. οἱ στρατηλατούμενοι (67, 20· βλ. καὶ ὑπόσημ. [corrigenda] τῆς ἔκδ. 1896, σελ. 184) οἰστρηλατούμενοι (65, 12)
71. ἵπποδρόμον (69, 1) πλάτωμα (66, 22)
72. ἐπεφώνησεν (69, 16) ἐφώνησεν (67, 8)
73. ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν (70, 24) ἀπὸ στιγμῆν εἰς στιγμῆν (68, 18)
74. ὑπὸ τοῦ κρασίον (72, 1) ὑπὸ τοῦ πότον (69, 25)
75. ἀπογυμνωμένος (79, 14) γυμνός (76, 15)

76. ἐν τῇ γενέσει του (80, 2) κατὰ τὴν βλάστησίν του (77, 1)
77. ἀνακραυγαί (81, 20) κραυγαί (78, 20)
78. ἦτο (83, 13) ἦσαν (80, 12)
79. περίγυρά των (84, 3) γύρω των (81, 1)
80. ἐπισωρεύση (84, 8) σωρεύση (81, 7)
81. διαβήματα (84, 10) κινήματα (81, 8)
82. διότι (84, 15) πὸν (81, 13)
83. ἔλεγχον (86, 21) θυμὸν (83, 12)
84. ἦθος, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν αἰφνης ὁ Βρανᾶς, (86, 25-26) ἦθος τοῦ Βρανᾶ, (83, 16-17)
85. τοσούτου (87, 15-16) τόσου (84, 6)
86. κατεστενοχωρεῖτο (88, 26) ἐστενοχωρεῖτο (85, 18)
87. πεισιμόνως (88, 26· 89, 1) μὲ πείσμα (85, 19· 85, 21)
88. ὁ ὁποῖος (92, 16) πὸν (89, 2)
89. κ' ἐπεσκόπει (92, 21) κι ἐκοίταζε (89, 7)
90. ἀπομεσήμερον (93, 4) ἀπόγευμα (89, 19)
91. ἐν τῇ σκιανγείᾳ (93, 27) εἰς τὴν σκιάν (90, 13)
92. κῶνοι ἀργίον ἀραβοσίτου πλείοντος (94, 15-16) κῶνοι τῆς δρακοντιᾶς πλείοντες (90, 31-91, 1)
93. ὑπὸ τὴν συκῆν (96, 6) κάτω ἀπὸ τὴν συκιὰ (92, 22)
94. δύναται... νὰ κρυβῆ δεκάς ἀνδρῶν (96, 9) δύναται... νὰ κρυβοῦν δέκα ἄνδρες (92, 26)
95. μ' ἕνα... μόνον (96, 26) μὲ (93, 12)
96. μαρτίνι (101, 26) θρεφτᾶρι (98, 1)
97. σπασμωδικοὶ τόνοι (102, 12) σπασμοὶ (98, 16)
98. μία κάλεσσα (104, 7) μία προβατίνα (100, 8-9)
99. καὶ τώρα μόλις τὸ συλλογισθῆ (105, 17) καὶ νὰ τὸ συλλογισθῆ μόνον (101, 18)

100. ἐν ἀπειλητικῇ στάσει, (107, 18) με ἀπειλητικὴν στάσιν (103, 16-17)
101. ἐπὶ πιστώσει (108, 28) με πίστωσιν (104, 25-26)
102. τότε δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον, (109, 5) ποτὲ δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του (104, 31-105, 1)
103. οἱ γάμοι ἀσθηρῶς ἀπαγορεύονται (110, 27-28) γάμοι δὲν γίνονται (106, 24)
104. ὑπὸ (111, 12) ἀπὸ (107, 4)
105. πλησίον του (111, 25) σύντομα (107, 20)
106. ἐτελέσθη (113, 24) ἔγινε (109, 17)
107. προσλαμβάνει (116, 10) ἀποκτᾷ (112, 11)
108. ῥευμάτων (117, 17) λαγκαθίων (113, 19)
109. παρὰ (122, 1) ὑπὸ (117, 29)
110. νὰ βλέπῃ αὐτόν... (122, 4) νὰ τὸν βλέπῃ... (118, 1)
111. θανατηφόρως (122, 22) θανασίμως (118, 22)
112. ἀνετάρασσε (122, 23) ἐσήκωνε (118, 22)
113. γυναικας ὄσαι (124, 3) γυναικας, ὄσας (119, 27)
114. τὰ ὁποῖα τὸν ἀτενίζου (129, 5) ποὺ τὸν κοιτάζου (124, 21)
115. Τότε (131, 14) Τότε (127, 1)
116. βρώμικα (132, 14-15) σκάτινα (128, 2)
117. βρωμόπουλο, βρωμόξυλο, βρωμάνθρωπο (132) σκατόπουλο, σκατόξυλο, σκατάνθρωπο (128)
118. Βρανᾶν (135, 16) καρρολόγον (130, 28)
119. Ὅσάκις (135, 17) Ὅταν (130, 29)
120. ὡς (138, 23) διὰ (134, 8)
121. σπιτονοικοκυρά (138, 25-26) νοικοκυρά (134, 10-11)
- σπιτονοικοκυρᾶς (178, 27-28) οἰκοκυρᾶς (175, 6)
122. ὁ δὲ σίτος, ὁ προωρισμένος (143, 10) τὸ δὲ σιτάρι τὸ προωρισμένον (138, 24)

123. ὄλα των τὰς γνώσεις (145, 6) ὄλα των τὰ στολίδια (140, 19)
124. ὑπὸ τῶν ρευματισμῶν (150, 26-27) ἔνεκα τῶν ρευματισμῶν (147, 1)
125. παλάμην (151, 25) χουῖφτα (147, 30)
126. ἔκραζε (153, 8) ἔλεγε (149, 11)
127. νόξι. (156, 25) ἀστροφεγγιά. (152, 30)
128. καταστημάτων (160, 18) μαγαζίων (156, 26)
129. χρώματα, γοητεύοντα [...] καὶ θαμβοῦντα (160, 27) ἀγαί, γοητεύουσαι [...] καὶ θαμβοῦσαι (157, 5-6)
130. τύπανον (161, 1) νταβούλι (157, 8)
131. κάτω (164, 7) κάτωθεν (160, 13)
132. ὄσφνς (168, 1) μέση (164, 8)
133. κ' ἐπιχειρημάτων (170, 8) καὶ παραδειγμάτων (166, 16-17)
134. νάματα (171, 25-26) νερά (168, 4)
135. ἐκεῖνο (175, 15) τοῦ Στοιμμένου (171, 22)
136. μεγάλως (183, 5) ἐπὶ μακρὸν (179, 12)

III. ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ
ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΛΟΓΟ

Α' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

1. *χειρῶν τὴν κεφαλὴν εἶχεν ἀσκεπῆ*, (9, 24)
2. *κτῆμα ἄλλοτ'* (109, 2-3)
3. *ἔμπρὸς ἀριστερὰ* (163, 20)

Β' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

- χειρῶν. Εἶχε τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆ*, (9, 6)
ἄλλοτε κτῆμα (104, 28)
ἀριστερὰ ἔμπρὸς (159, 28)

IV. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ/ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

Α' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

1. *φωληάζει* (σελ. 5, στίχ. 5)
2. *νὰ ῥχῶστε* (8, 8)
3. *γογγίζοντας* (8, 14-15, κ.ἄ.)
ὑπεγόγγυσεν (161, 18)
γογγίζουσα (171, 28)
γογγίζοντα (172, 13, κ.ἄ.)

γογγίζων (177, 5)
4. *ἐκάθησεν* (9, 4, κ.ἄ.)
Νὰ καθήση (128, 26)
5. *ἔγεινε* (10, 25, κ.ἄ.)
θα γείνη (77, 18)
νὰ γείνη (113, 6, κ.ἄ.)
6. *Ἀφίσασα* (14, 1, κ.ἄ.)
ἂν [...] *ἀφήση* (52, 4)
7. *ἔπεινε* (15, 3, κ.ἄ.)
8. *σβυσμένην* (16, 12)
9. *σαπιμένας* (17, 13)
10. *νὰ ὑπολογήση* (20, 15)
11. *ἀποστράπτουσιν* (26, 12)
12. *ἐνόησαν* (29, 9, κ.ἄ.)
ἐνόησε (66, 1, κ.ἄ.)
13. *εἶνε* (29, 14, κ.ἄ.)
[ἀλλὰ καί:] εἶναι (137, 24)

Β' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

- φωλιάζει* (5, 2)
νὰ ἐρχῶστε (7, 24)
γογγύζοντας (7, 30, κ.ἄ.)
ὑπεγόγγυσεν (157, 27)
γογγύζουσα (168, 7)
γογγύζοντα (168, 20, κ.ἄ.)
γογγύζων (173, 12)
ἐκάθισεν (8, 19, κ.ἄ.)
Νὰ καθίσῃ (124, 13)
ἔγινε (10, 5, κ.ἄ.)
θα γίνη (75, 8)
νὰ γίνη (108, 29, κ.ἄ.)
Ἀφήσασα (12, 31, κ.ἄ.)
ἂν [...] *ἀφήσῃ* (49, 27)
ἔπαινε (13, 29, κ.ἄ.)
σβησμένην (15, 6)
σαπισμένας (16, 5)
νὰ ὑπολογίσῃ (19, 7)
ἀπαστράπτουσιν (24, 10)
ἐνόησαν (27, 8, κ.ἄ.)
ἐνόησε (63, 23, κ.ἄ.)
εἶναι (27, 14, κ.ἄ.)
εἶνε (133, 10)

14. *κνττᾱς* (30, 17)
κνττάζου (39, 22, κ.ἄ.)
κνττάζει (41, 26)
κνττάζεις (140, 18)
15. *δὲν ἠθέλησεν νὰ* (34, 1)
16. *ἠνάγκαζεν νὰ* (41, 8)
17. *νὰ οἰκονομίση* (44, 6)
18. *μέχρις οὗ φθάσει* (44, 9)
19. *ἔμπορῶ* (50, 9)
20. *συνειθίζει* (50, 26, κ.ἄ.)
21. *προισμένα* (54, 7-8)
22. *κληρονομίσασαι* (55, 23-24)
23. *ἐπέβαλλεν* (58, 19)
24. *ἔμεινεν* (60, 26 καὶ 27)
Ἐπέμεινεν (99, 21)
25. *ἐχόρευσαν* (62, 3)
26. *ἐδαιμονίσθηκε* (64, 17)
27. *ἀπήλαυσεν* (70, 12)
28. *ἤθελεν ὁ* (70, 28)
29. *διαφιλονεικοῦσαι* (71, 10)
30. *ἔμοιάζεις* (72, 17)
31. *ἐλαμπύριζον* (74, 12)
32. *μὴ τὴν ἀφίνης* (75, 24)
33. *χαιρετᾱ* (77, 7)
34. *μαραμέννας* (79, 12)
35. *ἐβεβαίωονεν* (83, 21)
36. *εἰμπορεῖ* (83, 23-24)
37. *ἐπρόσθεσεν ἢ* (84, 22)
38. *τὸν συχωρεμένον* (85, 2)
39. *νὰ κρυφθῶ* (85, 4)
- κοιτᾱς* (28, 17)
κοιτάζου (37, 18-19, κ.ἄ.)
κοιτάζει (39, 23)
κοιτάζεις (136, 2)
δὲν ἠθέλησε νὰ (31, 29)
ἠνάγκαζε νὰ (39, 2)
νὰ οἰκονομίση (44, 30)
μέχρις οὗ φθάση (42, 2)
μπορῶ (48, 2)
συνειθίζει (48, 21, κ.ἄ.)
πρημένα (52, 7)
κληρονομίσασαι (53, 26)
ἐπέβαλεν (56, 10)
ἔμεινεν (58, 19 καὶ 21)
Ἐπέμεινεν (95, 29)
Ἐχόρευαν (59, 26)
ἐδαιμονίσθηκε (62, 10)
ἀπήλαυσε (68, 4)
ἤθελε ὁ (68, 22)
διαφιλονεικοῦσαι (69, 2)
μοιάζεις (70, 10)
ἐλαμπύριζον (72, 3)
μὴ τὴν ἀφίνεις (73, 15-16)
χαιρετᾱ (74, 27)
μαραμμένας (76, 14)
ἐβεβαίωνε (80, 21-22)
ἠμπορεῖ (80, 24)
ἐπρόσθεσε / ἢ (81, 20-21)
τὸ συχωρεμένο (81, 28)
νὰ κρυφθῶ (81, 30)

40. *ἔβρεθοῦν* (85, 6)
41. *ἔμιλοῦν* (85, 7)
42. *ἐλιποψύχει* (95, 24)
43. *μὴν κάνης* (100, 17)
44. *ἔπες* (101, 23)
45. *ἦσαι* (103, 11, κ.ἄ.)
νὰ ἦνε (126, 19)
46. *πάη* (105, 15)
47. *ἐφρύαττεν* (105, 28)
48. *ἔδωσαν* (120, 3)
49. *κατησχυμένος* (122, 25)
50. *ἀνετριχία* (124, 1)
51. *ἐζηλοτύπει* (128, 14-15)
52. *λέγω* (133, 7)
53. *φυλάξοι* (137, 21-22)
54. *ἐπλυνε* (139, 14)
55. *νὰ βροῆς* (139, 24)
56. *ἔμολογᾱς* (141, 3)
57. *ἐξοφλοῦντες* (141, 10)
58. *ἦκουε* (143, 26)
59. *καβαλλικεύσου* (147, 13-14)
60. *εἰσχωροῦντος* (148, 14)
61. *ἔγραφε* (155, 19)
62. *ἔρροχάλισε* (158, 10)
63. *νὰ διαφιλονεικίση* (159, 25-26)
64. *ἀνταλλασούσας* (162, 10)
65. *ἔσπαρτάριζον* (164, 23)
66. *σαπισμένα* (167, 12)
67. *ἐπίστευεν* (173, 6)
- βρεθοῦν* (82, 1)
μιλοῦν (82, 2)
ἐλιποψύχει (92, 7)
μὴν κάνεις (96, 23)
Πές (97, 29)
εἶσαι (99, 14, κ.ἄ.)
νὰ εἶνε (122, 5)
πάει (101, 16)
ἐφρύαττεν (101, 30)
ἔδωσαν (116, 1)
κατησχυμένος (118, 25)
ἀνετριχίαζε (119, 25)
ἐζυλοτύπει (123, 31)
λέω (128, 23)
φυλάξαι (133, 7)
ἐπλυνεν (134, 28)
νὰ βροῆς (135, 4)
μολογᾱς (136, 15)
ἐξοφλοῦντες (136, 23)
ἦκουεν (139, 11)
καβαλλικεύσου (142, 28)
εἰσχωροῦντος (144, 16)
ἔγραφε (151, 23)
ἔρροχάλισε (154, 15)
νὰ [...] *διαφιλονεικίση* (156, 3)
ἀνταλλασούσας (158, 18)
ἔσπαρτάριζαν (160, 31-161, 1)
σαπισμένα (163, 20)
ἐπίστευσεν (169, 11)

68. ἐρριζωμένην (174, 18)
69. οἰκτείροντα (182, 8)

-όνω/-ώνω

70. ἀνδρειωμένος (55, 10)
71. διώρθονον (57, 27)
72. πτερόνουσα (62, 6)
73. σηκονόμενον (65, 10)
74. ἐνάρκωνε (76, 27)
75. φανερόνονται (104, 14)
76. ἀπλόνον (183, 14)

περιφραστικοὶ χρόνοι

77. θὰ εἶχε τελειώση (11, 25-26)
78. εἶχεν ἐννοήση (12, 28)
79. εἶχε δύση (15, 25)
80. εἶχεν ἀδικήση (32, 11)
81. εἶχεν ἀρνηθῆ (32, 12)
82. εἶχεν ἀλειφθῆ (57, 3)
83. Εἶχον κουρασθῆ (82, 12)
84. εἶχον ὑποσχεθῆ (111, 27)
85. εἶχαν συνειθίση (111, 28-112, 1)
86. εἶχεν ἀποθέση (124, 23)
87. εἶχε γεννήση (173, 19)
88. εἶχε [...] στραγγάλιση (175, 5)

αὐξήσεις (καὶ ἀναδιπλασιασμοί):

89. ἀνεθεμάτιζε (11, 23)

- ριζωμένην (170, 24)
οἰκτείροντα (178, 17)

- ἀνδρειωμένος (53, 11)
διώρθονον (55, 19)
πτερόνουσα (59, 29)
σηκονόμενον (63, 1)
ἐνάρκωνε (74, 17)
φανερόνονται (100, 16-17)
ἀπλόνον (179, 22)

- θὰ εἶχε τελειώσει (11, 3)
εἶχεν ἐννοήσει (12, 2)
εἶχε δύσει (14, 23)
εἶχεν ἀδικήσει (30, 10)
εἶχεν ἀρνηθῆ (30, 11)
εἶχεν ἀλειφθῆ (54, 24)
Εἶχον κουρασθῆ (79, 12)
εἶχον ὑποσχεθῆ (107, 22)
εἶχαν συνηθίσει (107, 24)
εἶχεν ἀποθέσει (120, 19)
εἶχε γεννήσει (169, 25)
εἶχε [...] στραγγάλισαι (171, 10-11)

- ἀναθεμάτιζε (11, 1-2)

90. ἐσυνείθισαν (23, 17)
συνειθισμένην (44, 23-24)
συνείθισε (87, 24, κ.ά.)
Ἐσυνείθισεν (122, 28, κ.ά.)
συνείθιζε (150, 12)
91. ἤραψε (36, 2)
92. ἀνέμενε (46, 16)
93. εὐτύχησε (48, 13)
94. ἠρόει (72, 9)
[ὅπως καί]: ἠρόει (157, 10)
95. τεθλιμμένην (76, 27)
96. εἴξενρε (83, 20)
97. ἐχάλασε (84, 21)
98. ἐκαταλάβαινα (85, 3)
99. ἀφωσιωμένον (98, 22)
100. σ' ἐφύλαγα (108, 9)
101. κατηνχαριστημένος (108, 24)
102. ἐπροστέθη (121, 28)
103. ὀλιγότερον [sic] (164, 22)
104. παράδειρε (175, 27)
νὰ/ἄν + ὑποτ.
105. νὰ πηγαινοέρχονται (85, 14-15)
106. νὰ δικαιολογεῖται (107, 13)
107. ὅταν πωλεῖται (142, 2)
- ἐσυνήθισαν (21, 28)
συνηθισμένην (42, 20)
συνήθισε (84, 14, κ.ά.)
Ἐσυνήθισεν (118, 29, κ.ά.)
συνήθιζε (146, 16)
ἄραψε (34, 1)
ἀνάμενε (44, 13)
ἠτύχησε (46, 9)
ἔνοι (70, 3)
ἔνοι (153, 13)
θλιμμένην (74, 17)
ἤξενρε (80, 21)
χάλασε (81, 19)
καταλάβαινα (81, 29)
ἀφωσιωμένον (94, 30)
σὲ φύλαγα (104, 5-6)
κατενχαριστημένος (104, 21)
προσετέθη (117, 28)
ὀλιγότερον (160, 30)
παρέδειρε (172, 5)
νὰ πηγαινοέρχονται (82, 6)
νὰ δικαιολογῆται (103, 11)
ὅταν πωλῆται (137, 14)

V. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ/ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ

Α' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

1. *θηλυκοί* (σελ. 4, στίχ. 4)
2. *Γρηά* (4, 6)
[καί:] *γρηά* (70, 26, κ.ά.)
γρηά (36, 26)
3. *Στοιχειά* (4, 18, κ.ά.)
[καί:] *τὸ Στοιχειὸ τοῦ παιδίου* (96, 25)
4. *παιγνήδια* (4, 27-28)
5. *θαλάσσης* (5, 1-2)
6. *σκουλίκι* (5, 5)
7. *ἀγρούστου* (5, 14)
8. *ἀναπέστους* (5, 22)
9. *ἄϊ* (δις 5, 24)
10. *ἀγίαν Παρασκευήν* (7, 1)
11. *μακρυνὸς* (7, 20)
μακρυνῆς (60, 1)
μακρυνάς (83, 13-14)
12. *ταπεινότητα* (8, 6)
13. *παιδίον* (8, 25, κ.ά.)
14. *ἀσήμια* (10, 16)
15. *ἀκατάπανστος* (10, 23)
16. *Γεώργιος* (10, 25, κ.ά.)
Γεώργιος (δις 23, 20)

Β' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

1. *θηλυκοί* (σελ. 4, στίχ. 1)
2. *Γριά* (4, 3)
γριά (68, 20, κ.ά.)
γριά (34, 28)
στοιχειά (4, 16, κ.ά.)
Τὸ στοιχειὸ τοῦ παιδιοῦ (93, 14)
3. *παιγνίδια* (4, 27)
4. *θάλασσας* (4, 29)
5. *σκουλήκι* (5, 2)
6. *Ἀγρούστου* (5, 12)
7. *ἀναπαίστους* (5, 21)
8. *Ἄϊ* (δις 5, 23)
9. *ἀγίαν Παρασκευή* (6, 23)
10. *μακρυνὸς* (7, 10)
μακρυνῆς (57, 22)
μακρυνάς (80, 13)
11. *ταπεινοσύνη* (7, 21)
12. *παιδί* (8, 11, κ.ά.)
13. *ἀσίμια* (9, 27)
14. *ἀκατάπανστη* (10, 3)
15. *Γιώργης* (10, 5, κ.ά.)
16. *Γεώργης* (δις 21, 31-22, 1)

1. *Γιώργιος* (95, 2)
2. *Γεωργίου* (11, 19-20, κ.ά.)
3. *Γιωργίου* (62, 15)
4. *Γεωργίου* (111, 7, κ.ά.)
5. *Γεώργιον* (11, 28, κ.ά.)
6. *Γιώργιον* (63, 6)
7. *Γεώργιον* (86, 16, κ.ά.)
8. *καλήν* (11, 15)
9. *ἄχαρι* (11, 22)
10. *φίλεμμα* (13, 22)
11. *ζῶα* (15, 8)
ζῶον (38, 6, κ.ά.)
ζῶων (74, 17)
ζῶων (83, 1)
12. *συνέφου* (15, 26)
13. *ἐκχυλίσματα* (17, 12)
14. *γαμβρός* (19, 2, κ.ά.)
15. *ἄγγουρος* (22, 27)
16. *κύρις* (23, 27)
17. *φουστανελοφόρους* (25, 19)
18. *κινίνης* (26, 24)
19. *θεός* (29, 1, κ.ά.)
θεέ (55, 20)
20. *σαρδέλλας* (30, 21· 38, 6)
21. *Νικόλαον* (32, 15)
22. *ταπεινωτέρα* (35, 22)
23. *ἰδρωτας* (39, 12)
24. *νύκτα-μεσάνυχτα* (40, 9)
25. *Μονῆς* (40, 21· 60, 23)
26. *κυρά* (41, 12)
27. *Γιώργης* (91, 18)
28. *Γιώργη* (10, 29, κ.ά.)
29. *Γιώργη* (60, 7)
30. *Γιώργον* (107, 1, κ.ά.)
31. *Γιώργη* (11, 5, κ.ά.)
32. *Γιώργη* (60, 29)
33. *Γιώργην* (83, 6, κ.ά.)
34. *καλή* (10, 24)
35. *ἄχαρι* (11, 1)
36. *φίλεμα* (12, 27)
37. *ζῶα* (14, 4)
38. *ζῶον* (36, 4, κ.ά.)
39. *ζῶων* (72, 9)
40. *ζῶου* (79, 31)
41. *συνέφου* (14, 24)
42. *ἐκχειλίσματα* (16, 4)
43. *γαμπρός* (17, 25, κ.ά.)
44. *ἄγουρος* (21, 13)
45. *κύρις* (22, 9)
46. *φουστανελοφόρους* (23, 20)
47. *κινίνης* (24, 24)
48. *Θεός* (26, 29, κ.ά.)
49. *Θεέ* (53, 22)
50. *σαρδέλλας* (28, 23· 36, 3)
51. *Νικολόν* (30, 14)
52. *ταπεινωτέρα* (33, 23)
53. *ἰδρῶς* (37, 8)
54. *νύκτα-μεσάνυχτα* (38, 4)
55. *μονῆς* (38, 19· 58, 16)
56. *Κυρά* (39, 8)

36. *Ρήγανη ἀγριορήγανη* (42, 10)
ἀγριορήγανη (43, 15-16)
37. *αἱ βλάχισσαι* (45, 6)
38. *ταξειδι* (47, 21-22)
39. *ἀραβῶν* (48, 5)
40. *γέρων* (49, 2-3)
41. *κηρίνους* (52, 19)
42. *γέλοια* (53, 15-16)
43. *ναννοφνεῖς* (55, 5)
44. *ἀφροντησίαν* (55, 26)
45. *μεγαλῆτερος* (56, 3)
μεγαλειτέραν (59, 21, κ.ἄ.)
 [ἀλλὰ καί:] *μεγαλητέρα* (70, 10)
46. *κρεββάτι* (56, 25)
47. *τραπεζομάνδυλον* (57, 3)
48. *χελιδόνες* (58, 5-6)
49. *αἰφνήδιον* (58, 8)
50. *καλλίτερον* (59, 6-7)
καλήτερον (77, 20, κ.ἄ.)
καλλιτέρων (112, 10)
καλητέρα (129, 4)
51. *Μοῖραν* (60, 28)
52. *χαλυνούς* (61, 21-22)
53. *πανώρηα* (62, 20)
54. *πτερωταὶ* (67, 7)
55. *χυλόπηττα* (68, 19)
56. *ζηλότυπος* (70, 18)
57. *τυρόπητταν* (71, 21)
58. *Στρατιώτη* (72, 18)
- Ρήγανη ἀγριορήγανη*
 (40, 5)
ἀγριορήγανη (41, 10)
οἱ βλάχισσες (42, 30-31)
ταξειδι (45, 18)
ἀραβῶν (45, 31)
Γέρω (46, 27)
κηρίνας (50, 12)
γέλια (51, 9)
ναννοφνεῖς (53, 6)
ἀφροντισίαν (53, 29)
μεγαλῆτερος (54, 3)
μεγαλυτέραν (57, 13-14,
 κ.ἄ.)
μεγαλυτέρα (68, 1-2)
κρεβάτι (54, 17)
τραπεζομάνδηλον (54,
 24-25)
χελιδόνες (55, 26-27)
αἰφνήδιον (55, 29)
καλύτερον (56, 28)
καλύτερον (75, 10, κ.ἄ.)
καλυτέρων (108, 2)
καλυτέρα (124, 20)
μοῖραν (58, 22)
χαλυνούς (59, 15)
πανώρηα (60, 14)
πτερωταὶ (64, 29)
χυλόπηττα (66, 11)
ζηλότυπος (68, 10)
τυρόπητταν (69, 16)
στρατιώτη (70, 11)

59. *μάννας* (73, 12)
 [ἀλλὰ καί:] *μάννα* (84, 20)
60. *ζωηρότεροι* (75, 19-20)
61. *Μεσσηνιακᾶς* (76, 1)
62. *Μερεντίτικα* (76, 5)
63. *Αἱ βρούσες* (79, 3)
64. *αἱ λυγεραὶ* (79, 9)
65. *Καλὸ πηγγάδι* (80, 8, κ.ἄ.)
66. *τοῦρκοι* (80, 13)
67. *Αἱ Νεραΐδες, αἱ* (80, 17)
68. *τὰς στάμνας* (80, 23, κ.ἄ.)
τὰς στάμνας (82, 12)
 [ἀλλὰ καί:] *τὶς στάμνες* (95, 1-2)
69. *γεμάτας* (81, 15)
70. *βίκα* (82, 11)
71. *τὴν κουλούρα* (83, 17)
72. *κόσμον!* (83, 18)
73. *τὴν Ἀνθὴν* (83, 19)
74. *Κυρᾶς Παγῶνας* (86, 10, κ.ἄ.)
Κυρᾶς Παγῶνας (145, 10)
75. *καλωσύνην* (87, 4-5)
76. *Πηγγάδι* (93, 11)
77. *τὴν ἀγάπην* (95, 7-8)
78. *ψυχοβγάλτρα!* (95, 8)
79. *τὴν συκῆν, ἡ συκῆ* (96, 6)
80. *καῖμένε* (103, 11)
καῖμένο (150, 10)
- μάννας* (71, 5)
μάννα (81, 18)
ζωηρότεροι (73, 10)
μεσσηνιακᾶς (73, 20-21)
μερεντίτικα (73, 26)
Οἱ βρούσες (76, 3)
οἱ λυγερές (76, 11)
Καλὸ Πηγγάδι (77, 8,
 κ.ἄ.)
Τοῦρκοι (77, 14)
Οἱ νεραΐδες, αἱ (77, 18)
τὶς στάμνες (77, 24, κ.ἄ.)
τὲς στάμνες (79, 12-13)
τὰς στάμνας (91, 17)
γεμάτες (78, 15-16)
βίκα (79, 10)
τὴν κουλούρα (80, 17-18)
κόσμο! (80, 18)
τὴν Ἀνθὴ (80, 20)
Κυρᾶ Παγῶνας (83, 1-
 2, κ.ἄ.)
Κυρᾶ-Παγῶνας (140,
 22-23)
καλωσύνην (83, 24)
πηγάδι (89, 26)
τὴν ἀγάπην (91, 24)
ψυχοβγάλτρα! (91, 24)
τὴν συκιά, ἡ συκιά (92,
 22-23)
καῖμένε (99, 13)
καημένο (146, 14)

81. κυριακή (108, 12)
κυριακὰς (142, 6)
82. Μάϊς (110, 23, κ.ά.)
83. ἔρωσ (130, 5)
84. κοῦκος (132, 16)
85. μυρμήγγια (133, 28)
86. ὅς τοῦ Καζνέσι (134, 12)
87. ἀνάρτιτοι (134, 28)
88. λησταντάρτης (135, 13)
89. ἀλλαλητόν (141, 28)
90. Κεσκέκι (143, 11)
Κεσκεκίον (145, 5)
91. σάββατον (143, 13)
92. κορδέλας (145, 3, κ.ά.)
κορδέλαι (161, 6)
93. Ζώνην (146, 2)
94. ἡ γραῖα Παντελῆ (146, 26-27)
95. ἀλποῦς (151, 15)
ἀλποῦ (151, 18-19)
96. Καιάδα (151, 17)
97. γρηούλα (153, 6)
98. ἐληές (153, 15)
99. πρῶότητος (153, 22)
100. ἐξωχότης (155, 17)
101. μισήν (156, 3)
102. πολυχρόμους (161, 10)
103. θυσάνους (163, 21)
104. δυμίττον (163, 25)
105. σηριτίον (164, 1)
- Κυριακή (104, 9)
Κυριακὰς (137, 19)
Μάης (106, 19, κ.ά.)
ἔρωτας (125, 22)
κοῦκκος (128, 4)
μυρμήγγια (129, 9)
στοῦ Καζνέση (129, 22)
ἀνάρτητοι (130, 8)
λησταντάρτης (130, 23)
ἀλαλητόν (137, 12)
κεσκέκι (138, 25)
κεσκεκίον (140, 18)
Σάββατον (138, 28)
κορδέλλας (140, 15, κ.ά.)
κορδέλλαι (157, 13)
ζώνην (141, 14)
ἡ γραῖα Παντελίνα (142, 10)
ἀλεποῦς (147, 19)
ἀλεποῦ (147, 23)
Καιάδαν (147, 21)
γριοῦλα (149, 9), [βλ. V, 2]
ἐλιές (149, 18)
πρῶότητος (149, 26)
ἐξωχότης (151, 20-21)
μισή (152, 5)
πολυχρόμους (157, 18-19)
θυσάνους (159, 29)
δυμίτον (160, 3)
σειριτίον (160, 6)

106. μεταξωτόν μανδύλι (164, 6)
μεταξωτό μανδήλι (160, 11), [βλ. V, 47]
Δημήτριον (161, 5)
λυσσαλέον (161, 26-27)
ἀθώαν (163, 26)
λυγερά (164, 8)
χαριτωμένο (165, 1)
τοῦ βαρέως (168, 17)
ἄντρα, ἄντρας (170, 19)
δείξη (177, 6)
παρομοίωσιν (177, 9)
λιγυρά (178, 3)
σκέψιν (178, 15)
Φύσις (180, 7)
107. Δημήτριον (164, 27)
108. λυσαλέον (165, 19)
109. ἀθώαν (167, 17)
110. λυγερά (168, 1)
111. χαριτωμένο (168, 22)
112. τοῦ βαρέως (172, 10)
113. ἄντρα, ἄντρας (174, 13)
114. δείξι (180, 26)
115. παρομοίωσιν (181, 1-2)
116. λιγυρά [φωνή] (181, 25)
117. σκέψην (182, 7)
118. φύσις (183, 28)

VI. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ/ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Α' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

1. *ἑβδομηκταδύ* (σελ. 5, στίχ. 7 και 11)
2. *κ'*
3. *τυχέως* (13, 2)
4. *ἀγογγίστως* (13, 26)
5. *καλήτερα* (22, 22, κ.ά.)
καλήτερον (23, 7-8)
6. *βέβαια* (49, 13)
7. *τάς ἄλλας* (61, 6)
8. *᾽σάν* (δις 72, 17)
9. *τόσον* (83, 20)
10. *τόν δικό μας* (84, 25)
11. *᾽μπροστά* (89, 4, κ.ά.)
12. *κατάμματα* (102, 11-12, κ.ά.)
13. *ἀργότερον* (114, 8)
14. *ἀρρύκτως* (114, 14)
15. *ἐπάνον* (122, 17)
16. *μέχρις* (154, 3-4)
17. *᾽Αλοίμονον* (154, 21)
18. *δέν* (158, 4)
19. *ἐνῶ* (163, 24)

Β' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

- ἑβδομηκονταδύ* (σελ. 5, στίχ. 5 και 9)
  - κι* / (*και*) (passim)
  - τυχαίως* (12, 4)
  - ἀγογγύστως* (12, 30-31)
  - καλύτερα* (21, 7, κ.ά.)
καλύτερον (21, 21)
  - βεβαίως* (47, 8)
  - τις ἄλλες* (58, 29)
  - σάν* (δις 70, 10)
  - τόσο* (80, 21)
  - τό δικό μας* (81, 23)
  - μπροστά* (85, 25, κ.ά.)
  - κατάματα* (98, 16, κ.ά.)
  - ἀργότερον* (109, 29)
  - ἀρρήκτως* (110, 5)
  - ἐπάνω* (118, 16)
  - μέχρι* (150, 5)
  - ᾽Αλλοίμονον* (150, 25-26)
  - δέ* (154, 7)
  - ἐνῶ* (160, 2)
- κτλ.

VII. ΔΙΠΛΟΤΥΠΙΕΣ

(1920)

ΟΝΟΜΑΤΑ

1. *᾽Αῖ* / *᾽ἄῖ* (σελ. 5/43)
2. *παιδί* / *παιδίον* (σελ. 8)
3. *καλύτερον* / *καλλίτερον* (21/45, κ.ά.)
4. *Θεός* / *θεόν* (26 / 43, κ.ά.)
5. *παραμυθίου* / *παραμυθιοῦ* (30)
6. *στοίβας* / *στίβας* (52/130, κ.ά.)
7. *γαμπρός* / *γαμβρός* (86/87)
8. *καϊμένος* / *καϊμένη* (171/172 κ.ά.), [βλ. παραπάνω] κτλ.

ΡΗΜΑΤΑ

9. *ἐκάθισεν* (σελ. 8) / *ἐκάθητο* (σελ. 9)
10. *εἶναι* / *εἶνε* (passim)
11. *ἀναθεμάτιζε* / *ἀνεθεμάτιζε* (11/57), κτλ.

ΑΛΛΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

12. *τόρα* / *τώρα* (passim, π.χ. σελ. 11/10, ἀντίστοιχα)
13. *καλύτερα* / *καλύτερον* (σελ. 22/23), κτλ.

VIII. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΝΙΣΜΟ

α') ΟΝΟΜΑΤΩΝ

A' ΕΚΔΟΣΗ (1896)

1. *ὄρμαθὸν* (σελ. 4, στίχ. 8-9)
2. *χοῦφταν* (14, 8)
3. *γεμάτον* (14, 27· 88, 17)
4. *παραμυθίον* (22, 8, κ.ἄ.)
5. *βοσκοπούλαν* (22, 10-11)
6. *κακομοῖρα* (24, 10)
7. *τὰς μαΐας* (28, 24)
8. *σκοτούρα* (31, 7)
9. *ἦπιον* (42, 8)
10. *τραγοῦδι* (42, 19)
τραγουδίου (181, 25)
11. *παιδιά* (45, 6, κ.ἄ.)
παιδίον (179, 4)
12. *στῦλοι* (54, 8)
13. *θλίψιν* (61, 19)
θλίψις (δὶς 85, 28)
14. *ἔσμοῦ* (64, 9)
15. *χειρίδες* (68, 5, κ.ἄ.)
χειρίδας (162, 8-9)
16. *περικνημίδας* (76, 1)
17. *πηγαδίου* (81, 22· 94, 28)
18. *ἀμιλήτον* (88, 17)

B' ΕΚΔΟΣΗ (1920)

1. *ὄρμαθὸν* (σελ. 4, στίχ. 6)
2. *χοῦφταν* (13, 7)
3. *γεμάτον* (13, 25· 85, 8-9)
4. *παραμυθιοῦ* (20, 23-24, κ.ἄ.)
5. *βοσκοποῦλαν* (20, 26)
6. *κακομοῖρα* (22, 22-23)
7. *τὰς μαΐας* (26, 25)
8. *σκοτούρα* (29, 7)
9. *ἦπιον* (40, 3)
10. *τραγοῦδι* (40, 14-15)
11. *τραγουδιοῦ* (178, 4)
12. *παιδιά* (42, 31, κ.ἄ.)
παιδιοῦ (175, 12)
13. *στῦλοι* (52, 9)
14. *θλίψιν* (59, 12)
15. *θλίψις* (δὶς 82, 21)
16. *ἔσμοῦ* (62, 2)
17. *χειρίδες* (65, 27, κ.ἄ.)
χειριδᾶς (158, 17)
18. *περικνημίδας* (73, 21)
19. *πηγαδιοῦ* (78, 23· 91, 15)
20. *ἀμίλητον* (85, 9)

19. *διστίχον* (92, 11)
20. *Ρίγος* (106, 27)
21. *σκῦλος* (122, 16)
22. *ἤρεμον* (149, 16)
23. *γρηούλα* (153, 6, κ.ἄ.)
24. *καλομοῖραν* (159, 7, κ.ἄ.)
25. *μαννούλά μου* (160, 5)
26. *φουραροπούλα* (161, 25)
27. *δοῦλαν* (162, 6)
28. *ἀκοιμήτους* (162, 18)
29. *καλοκαιρίον* (163, 10)
30. *ἀργυράν* (164, 5)
31. *φούνταν* (164, 9)
32. *χαιρεκάκιαν* (165, 15)
33. *κατώφλι* (166, 10)
34. *πλάσμα* (173, 14)
35. *ῥόδον* (17, 19), *ῥόδα* (45, 1), *ῥα-βδίσκοι* (26, 25), *ῥευματισμούς* (29, 25), *ῥωμαλέας* (154, 13), κ.ο.κ.
[ἄλλὰ καί:] *ῥόδων* (169, 2)
- δίστιχον* (88, 29)
- Ρίγος* (102, 27)
- σκύλος* (118, 15)
- ἤρεμον* (145, 18)
- γρηοῦλα* (149, 9),
γρηοῦλα (163, 2)
- καλομοῖραν* (155, 13, κ.ἄ.)
- μαννοῦλά μου* (156, 12)
- φουραροπούλα* (158, 3)
- δοῦλάν* (158, 14)
- ἀκοίμητους* (158, 28)
- καλοκαιριοῦ* (159, 18)
- ἀργυράν* (160, 10)
- φούνταν* (160, 15)
- χαιρεκακίαν* (161, 23)
- κατώφλι* (162, 17)
- πλάσμα* (169, 19)
- ῥόδου* (16, 12), *ῥόδα* (42, 25), *ραβδίσκοι* (24, 25), *ρευματισμούς* (27, 26-27), *ρωμαλέας* (150, 16), κ.ο.κ.
ῥόδων (165, 10)

β') ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ

36. *ποῦ* (ἀναφορικό) (10, 18, κ.ἄ.)
[ἄλλὰ καί:] *ποῦ* (ἀναφορικό) (77, 13)
37. *κάτι* (12, 28, κ.ἄ.)
38. *αὐτοῦ* (48, 23)
- ποῦ* (9, 29, κ.ἄ.)
ποῦ (75, 3)
- κάτι* (12, 2, κ.ἄ.)
- αὐτοῦ* (46, 19)

[ἀλλὰ καί:] αὐτῶν (86, 3)	αὐτῶν (82, 24)
αὐτῆς (96, 10, κ.ἄ.)	αὐτῆς (92, 27, κ.ἄ.)
αὐτοῦ (167, 26)	αὐτοῦ (164, 5)
39. κάποια (51, 23)	κάποια (49, 16)
κάποιος (76, 22)	κάποιος (74, 12)
40. Κάθε (91, 11)	Κάθε (87, 29)
41. κάμποσα (98, 12)	κάμποσα (94, 19)
42. ἐν ταυτῶ (145, 20)	ἐν ταυτῶ (141, 3)

κτλ.

γ') ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

43. κάπως (36, 23, κ.ἄ.)	κάπως (34, 25, κ.ἄ.)
44. κάποτε (92, 12, κ.ἄ.)	κάποτε (88, 29, κ.ἄ.)
45. ἀπαλᾶ (101, 21)	ἀπαλὰ (97, 26)
46. ῥητῶς (155, 20)	ρητῶς (151, 23)

δ') ΡΗΜΑΤΩΝ

47. ἀνετριχίασε (47, 14)	ἀνετριχίασε (45, 9)
48. κυματούσαν (59, 12-13)	κυματοῦσαν (57, 4)
49. σπεῦδον (69, 7)	σπεῦδον (66, 29)
50. ἀποτεινομένη (93, 8)	ἀποτεινόμενη (89, 24)
51. ἐπιρρίπτον (148, 6)	ἐπιρρίπτον (144, 6)
52. λαμπρύναν (159, 13)	λαμπρύναν (155, 20)
53. ῥευστοποιοῦν (17, 14), ῥάπτου- σαι (37, 19), ῥίγουν (45, 6, κ.ἄ.), ῥαίνου (161, 27), κ.ο.κ.	ρευστοποιοῦν (16, 5), ῥά- πτουσαι (35, 19), ῥίγουν (42, 31), ραίνου (158, 6), κ.ο.κ.

κτλ.

ε') ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

54. πῶς (εἰδικῶ) (39, 20, κ.ἄ.)	πὼς (37, 17, κ.ἄ.)
---------------------------------	--------------------

κτλ.

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Ἄριθμοι μέσα σὲ ὀρθογώνιες ἀγκύλες δηλώνουν ἐμμεση μεία. Μὲ πλάγια γράμματα στοιχειοθετοῦνται οἱ τίτλοι ἔργων καὶ περιοδικῶν καθὼς καὶ οἱ λέξεις, οἱ ὁποῖες ἔχουν τυπωθεῖ μὲ πλάγια στοιχεῖα μέσα στὰ κείμενα. Δὲν καταγράφονται στὸ Εὐρετήριο πρόσωπα ἢ ἔργα ποῦ ἀπαντοῦν συχνὰ στὸ βιβλίο (λ.χ. Καρκαβίτσας, Ἄνδρέας/Ἀντρέας, Ἡ Λυγερή, Λυγερή/λυγε-
ρη ὡς προσωνομῖα). Στὸ Εὐρετήριο αὐτὸ δὲν ἀποδελτιώνονται ἐπίσης τὰ δνό-
ματα προσώπων, πραγμάτων καὶ τόπων τοῦ κειμένου τῆς Λυγερῆς.

Ἄγιος Γεώργιος 196	γλώσσα 24, 195
Ἄγιος Ἰωάννης 189	γλώσσα ἀττικίζουσα 31
Ἄγρινιο 16, 36	γλώσσα δημοτικὴ 31, 32
ἀγροτικὸ κοινωνικὸ πλαίσιο 13	γλώσσα διηγημάτων Καρκαβίτσα 21, 31
Ἄδάμος Τάκης 37	γλώσσα ἐλληνικὴ 194, 195
Ἀθῆναι 18, 19	γλώσσα καθαρεύουσα 20, 31, 35
ἀνάγνωσμα λαϊκὸ 32	γλώσσα λαϊκὴ 32
ἀνθρωπισμὸς 18, 27	γλώσσα μικτὴ (διηγημάτων Καρκα- βίτσα) 20
ἀξίες κυρίαρχες 35	γλώσσας γραμματικὴ δομὴ 9, 193 (γλώσσας) κρᾶμα 31
ἀξίες παραδοσιακῆς 31	γλώσσας ὀρολογίες 195
ἀρχαιότητα 28	γλωσσικὴ μορφή, βλ. μορφή γλωσ- σικὴ
ἀστοὶ συγγραφεῖς 22	γλωσσικὸς διχασμὸς, βλ. διχασμὸς γλωσσικὸς
ἀφήγηση 19, 24, 26, 194	γραφὴ εἰδυλλιακὴ 34
Ἀφρουδάκης Ἄγγελος 11	γραφὴ νέα 33· βλ. καὶ ρεαλισμὸς
Βαλασάκης Π. 16 σημ. 4, 37	γραφὴ ρεαλιστικὴ 29, 34
Βαλέτας Γ. 37	γυναῖκα (καὶ γυναῖκες) 13, 19, 20, 27, 31· βλ. καὶ γυναῖκας θέση, γυναῖκας θέση στὸν Καρκαβίτσα, φεμινιστικὸ κίνημα
(Βασιλειάδη) Ἰολάνδη 16	
Βασιλειάδης (γιατρός Λεχαιῶν) 16	
Βιβλιοθήκη τοῦ «Ἑλληνικοῦ Λογο- τεχνικοῦ καὶ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου» (Ε.Α.Ι.Α.) 11	
γενιὰ (λογοτεχνικὴ) τοῦ 1880 34	

- γυναίκας θέση 20· βλ. και χειραφέτηση γυναίκα
 γυναίκας θέση στον Καρκαβίτσα 13
 γυναίκας θέση στο πλαίσιο της νεώτερης Ελλάδας 13· βλ. και φεμινιστικό κίνημα
 γυναικῶν συντηρητικότητα 19
- δημοτικισμός 31, 32
 δημοτικισμός λογοτεχνικός 31
 δημοτικισμού μήνυμα 21
 διάθεση σατυρική [sic] 16
 διάλεκτος λαϊκή 31-32
 διηγήματα 21, 31, 38
 διηγήματα λαογραφικά Καρκαβίτσα 15
 διηγημάτων Καρκαβίτσα δομή 21
 διηγημάτων Καρκαβίτσα ύφος 21
 διχασμός γλωσσικός 32
 δομή συνολική της *Λυγερής*, βλ. *Λυγερής* συνολική δομή
 δοξασίες λαϊκές του 19ου αί. 21
 Δούκα Δέσποινα Ι. 10
 δράμα σύγχρονο 28
 δραματικότητα 19
- ἔθιμα 24, 29, 31· βλ. και ἤθη
 ἔθνικοι τύποι 29
 ἔθνισμός 30
 ἔθνογραφικά στοιχεία 24
 ἔθνος (και ἔθνος) 13, 28
 εἰρωνεία 16, [18], 26
 Ἑλλάδα 15, 23, 189, 193
 Ἑλλάδα νεώτερη 13
 Ἑλληνες 28
 «Ἑλληνικό Λογοτεχνικό και Ἱστορικό Ἀρχεῖο» (Ε.Λ.Ι.Α.) 11
 ἐξέλιξη τῶν «εἰδῶν» 33, [34]
- ἐπανάσταση ἀτομική 14
 ἐπαρχία ἐλληνική 18
 ἐπίπεδα γραμματικῆς δομῆς τῆς γλώσσας 9, 193
 ἐπιστήμη 33
 Ἔστία (περ.) 16, 36
 «Ἔστιας» Βιβλιοπωλεῖο 37 σημ. 1
 «Ἔστιας» τυπογραφεῖο 193
 ἤθη 24, 29, 35· βλ. και ἔθιμα
 ἠθογραφία 14, 21
 ἠθογραφία ρεαλιστική 32
 ἠθογραφική πεζογραφία 34
 ἠθογραφικό ὕλικό 23
 ἠθογραφικός ρεαλισμός, βλ. ρεαλισμός
 ἠθογραφικός ἥρωες 24, 29
- Θεοτόκης (Κωνσταντῖνος) 23
 θετικισμός 28
 Θρύλος Ἄλκης 38
- ιδέες 23
 ἰδεολογία 35
 «Ἴδρυμα Κώστα και Ἑλένης Οὐράνη» 9, 10
 ἰθαγένεια 22
 ἱστορία τῶν κοινωνιῶν, βλ. κοινωνιῶν ἱστορία
 ἱστορία τῶν τεχνῶν και φιλολογιῶν, βλ. τεχνῶν και φιλολογιῶν ἱστορία
 ἱστορικά στοιχεία 20
 Ἱστορικό Λεξικό τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 11
 ἱστορικό παρελθόν 20
- καθαρεύουσα γλώσσα, βλ. γλώσσα
 καθαρεύουσα
 κάθαρση 28-29

- Καποδίστριας (Ἰωάννης) 189
 Καρκαβίτσα Ἀνδρέα Ἀπαντα 37, 38
 Καρκαβίτσα ἔργα 14, 17, 20, 32
 Καρκαβίτσα ἔργο 13, 14
 Καρκαβίτσα τέχνη 21
 κατεστημένο παραδοσιακό και συντηρητικό 14
 Κέρκυρα 36
 κίνημα φεμινιστικό, βλ. φεμινιστικό κίνημα
 κοινωνία (και κοινωνίες) 13, 14, 16, 23, 34
 κοινωνία ἀγροτική 20, 26· βλ. και κοινωνίας (ἀγροτικῆς) ἀστικός μετασχηματισμός
 κοινωνία ἐλληνική 29, 34
 κοινωνία καινούρια 15
 κοινωνία νέα 34
 κοινωνίας (ἀγροτικῆς) ἀστικός μετασχηματισμός 20· βλ. και κοινωνία ἀγροτική
 κοινωνίας δομή 16
 κοινωνίας ἐλληνικῆς διχασμός 32
 κοινωνική καταγγελία 23, 26
 κοινωνική καταγραφή 13-[14]
 κοινωνική κατάσταση 16
 κοινωνική μαρτυρία [τῆς *Λυγερῆς*] 14
 κοινωνικό κριτήριο 18
 κοινωνιῶν ἱστορία 30
 Κονδυλάκης Ἰωάννης 187 σημ. 1
 κριτική 15, 16
 κριτική κοινωνική 14
- λαϊκές πηγές ἐμπνευσης 31
 λαογραφία 14, 21, 22, 24, 35
 λαογραφία ἐλληνική 21
 λαογραφικά στοιχεία 24
 Λεχαινά 16, 17, 18, 36
- Λόγια τῆς πλώρης 32
 λόγοι 23, 31
 λογοτέχνες 22
 Λογοτεχνία (και λογοτεχνία) 15, 17, 22, 26, 34, 35
 λογοτεχνία νέα 22
 λογοτεχνία τοῦ καινούριου αἰῶνα 15· βλ. και νέα πεζογραφική σχολή, πεζογραφία τοῦ 20οῦ αἰ.
Λυγερῆς συνολική δομή 24
Λυγερῆς πλοκή 24, 25, 28, 29, 33, 34
Λυγερῆς ὑπόθεση 24, 25
Λυγερῆς ὕφος 25, 26
- Μαστροδημήτρης Π. Δ. [9] και σημ. 1, [10 και σημ. 2], [16-17] και σημ. 6, 33 σημ. 31, 35, 38, [193] και σημ. 1.
 Μερκελῆς Μ. Γ. 187 σημ. 1
 μητρότης 31
 μορφή γλωσσική 21, 35
 μοτίβα ψευδολαογραφικά 22
 Μπαλούμης Ἐπαμ. Γ. 13, 14 και σημ. 2, 19-20 και σημ. 9, 21-22 και σημ. 12, 38
 Μπασκόζος Γιάννης Ν. 14-15 και σημ. 3
 μυθιστορία 33
 μυθιστορίας νόμοι 33
- νατουραλισμός 15, 21, 23, 35
 νέα πεζογραφική σχολή 15· βλ. και λογοτεχνία τοῦ καινούριου αἰῶνα, πεζογραφία τοῦ 20οῦ αἰ.
 «Νεοελληνική Βιβλιοθήκη» («Ἴδρυματος Κώστα και Ἑλένης Οὐράνη») 9, 10

- νεοελληνική ζωή μετά το 1821 28
νεωτερισμός 35
- Ξύδης Θεόδωρος 38
- Ὁ Ζητιάνος 9 και σημ. 1, 10 και σημ. [2], 14, 15, 20, 21, 22, 23, 29, 32, 33 και σημ. 31, 35, 193
- Παλαμᾶς Κωστῆς 28, 29 και σημ. 23 και 25, 30 και σημ. 26, 31 και σημ. 27 και 28, 32 και σημ. 29 και 30, 35 και σημ. 34, 38
- Παναγιωτόπουλος Ι. Μ. 16 σημ. 4, 37
- Παπαδιαμάντης (Ἀλέξανδρος) 23, 32 παράδοση 22, 35
παράδοση πεζογραφική νέα, βλ. πεζογραφική παράδοση νέα
- Παρρὲν Καλλιρρόη 20· βλ. και φεμινιστικό κίνημα
πατριωτικά στοιχεία 20
πεζογράφημα ἠθογραφικό 17
πεζογραφήματα 23
πεζογραφία ἠθογραφική, βλ. ἠθογραφική πεζογραφία
πεζογραφία νεοελληνική μετά το 1821 13
πεζογραφία τοῦ 20οῦ αἰ. 15, 35· βλ. και λογοτεχνία τοῦ καινούριου αἰώνα, νέα πεζογραφική σχολή
πεζογραφία τοῦ ρομαντισμοῦ 14
πεζογραφία τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰ. 15
πεζογραφική παράδοση νέα 29
- Πετρόπουλος Νίκος Κ. 10
πλάσμα λογοτεχνικό 18
ποίησις 28
- Πολίτη Τζίνα 33 και σημ. 32, 34 και σημ. 33, 38
- Πολίτης Νικόλαος Γ. 21, 22
πολιτισμός λαϊκός 23, 32
πραγματικότητα 15, 24, 26, 28, 30, 32, 33, 34
πραγματικότητα ἀγροτική 23
πραγματικότητα ἱστορική και κοινωνική 13
πραγματικότητα κοινωνική 24, 27
πραγματικότητα νέα 23
προαστική ἐποχή 22
προβληματισμός κοινωνικός 23
προβληματισμός κοινωνικός και πολιτικός 22
προσανατολισμοὶ ἐκφραστικοὶ και αἰσθητικοὶ 21
προϋποθέσεις αἰσθητικῆς 17
- ρεαλισμός 15, 21, 23, 28, 32, 33, 35· βλ. και γραφή νέα
ρεαλισμός γαλλικός 15
ρεαλισμός ἠθογραφικός 34
ρεαλισμός κοινωνικός και αἰσθητικός 22
ρεαλιστικά ἔργα 23
ρεαλιστικά στοιχεία 20
ρεαλιστική νοοτροπία 17
ρεῦμα (λογοτεχνικό) 15
ρομαντική προδιάθεση 17
ρομαντισμός 14
ρομαντισμός ἐξιδανικευτικός 21
ρομαντισμός παρηκμασμένος 22
ρομαντισμός φθίνων 28
ρομαντισμοῦ πεζογραφία, βλ. πεζογραφία τοῦ ρομαντισμοῦ
- Σαχίνης Ἀπόστολος 10, 25 και σημ. 15, 28 και σημ. 22, 38, 187 σημ. 1
Σιδερίδου-Θωμοπούλου Νίκη 13 και

- σημ. 1, 15, 16 σημ. 4, 17-18 και σημ. 7, 20 και σημ. [10], 26 και σημ. [17], 37, 38· βλ. και Greczynka Νίκη
- Σπιρίδωνος Ε. 36, 37
- Στεργιόπουλος Κώστας 20-21 και 11, 38
συνείδηση κοινωνική και ἠθική 23
σύστημα κοινωνικό 19
ταξικῶν στρωμάτων σύγκρουση 19
τέχνη «ἐθνική» 35
τέχνη ἑλληνική 31
τέχνη τοῦ Καρκαβίτσα, βλ. Καρκαβίτσα τέχνη
τεχνῶν και φιλολογιῶν ἱστορία 30
Τὸ Ταξίδι μου 21, 35
τὸ «τότε» τοῦ ἀφηγητῆ 34
τὸ τώρα τοῦ ἀφηγητῆ 34
Τσοῦρας Νίκος Α. 16 και σημ. 5
τυπογραφία 195
- ὕφος 31
- Greczynka Νίκη 37· βλ. και Σιδερίδου-Θωμοπούλου Νίκη
- showing (= τὸ «δεικνύειν») 194
- φεμινιστικό κίνημα 20· βλ. και γυναίκα-θεσὴ στο πλαίσιο τῆς νεώτερης Ἑλλάδας, Παρρὲν Καλλιρρόη, χειραφέτηση γυναικείας
φύλο γυναικεῖο 18
Φύση (και φύση) 15, 33, 34
«φωτισμένοι» (οἱ) 14
- χαρακτῆρων δημιουργία 30
χαρακτῆρων διαγραφή 29
Χάρης Πέτρος 39
Χαριτάτος Μάνος 10
Χατζόπουλος Κωσταντῖνος 16, 17, 18, 23, 36
χειραφέτηση γυναικείας 20· βλ. και γυναίκα-θεσὴ, φεμινιστικό κίνημα
Χριστιανισμός 30
Χωραφᾶς Στράτος 37
- Ψυχάρης Γιάννης 21, 32, 35
- telling (= τὸ «λέγειν») 194
- Vitti Mario 23 και σημ. 13, 39
- Zea may 195

Η ΛΥΓΕΡΗ
ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ
ΜΕ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ Π. Δ. ΜΑΣΤΡΟΔΗΜΗΤΡΗ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 1994
ΣΤΗ ΜΟΝΟΤΥΠΙΑ
ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΔΕΝΗ
ΣΕ 1000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΟΥΡΑΝΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΟΥΡΑΝΗ
ΣΕΙΡΑ «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»

Γενική φιλολογική έποπτεία : ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ

1. Στεφάνου Ξένου, *Ἡ Ἡρωϊς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως* (τόμοι Α' + Β'), φιλολογική έπιμέλεια: Βικτωρία Χατζηγεωργίου - Χασιώτη.
2. Ἀνδρέα Κάλβου, *Ὠδαί*, φιλολογική έπιμέλεια: Στέφανος Διαλησμᾶς.
3. Γεράσιμου Μαρκορᾶ, *Ποιήματα*, φιλολογική έπιμέλεια: Π. Δ. Μαστροδημήτρης.
4. Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη, *Διηγήματα*, φιλολογική έπιμέλεια: Φώτης Δημητρακόπουλος.
5. Ἀλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβῆ, *Ὁ Αὐθέντης τοῦ Μωρέως*, φιλολογική έπιμέλεια: Ἀπόστολος Σαχίνης.
6. Κωστῆ Παλαμᾶ, *Ἡ Φλογέρα τοῦ βασιλιᾶ*, φιλολογική έπιμέλεια: Κ. Γ. Κασίνης.
7. Γρηγορίου Παλαιολόγου, *Ὁ Ζωγράφος*, φιλολογική έπιμέλεια: Ἀλκης Ἀγγέλου.
8. Σπυρίδωνος Ζαμπελίου, *Κρητικοὶ γάμοι*, φιλολογική έπιμέλεια: Ἀθανάσιος Καραθανάσης.
9. Samuel Sheridan Wilson, *Τὸ Παλλημάριον*, φιλολογική έπιμέλεια: Δημήτριος Πολέμης.
10. Κωνσταντίνου Χατζόπουλου, *Φθινόπωρο*, φιλολογική έπιμέλεια: Πέτρος Χάρης.
11. Κωνσταντίνου Χρηστομάνου, *Τὸ Βιβλίον τῆς αὐτοκρατείας Ἐλισάβετ*, φιλολογική έπιμέλεια: Ἀπόστολος Σαχίνης.
12. Λορέντζου Μαβίλη, *Τὰ Ποιήματα*, φιλολογική έπιμέλεια: Γιώργος Γ. Ἀλισανδράτος.

13. Παύλου Καλλιγᾶ, *Θάνος Βλέκας*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Ε. Ν. Χωραφᾶς.
14. Γεωργίου Βιζυηνοῦ, *Τὰ Διηγήματα*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Βαγγέλης Ἀθανασόπουλος.
15. Ψυχάρη, *Ζωὴ καὶ ἀγάπη στὴ μοναξιά*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Βασίλειος Φρ. Τωμαδάκης.
16. Κωνσταντίνου Χατζόπουλου, *Τὰ Ποιήματα*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Γιώργος Βελουδῆς.
17. Ἰωάννου Κονδυλάκη, *Ὁ Πατούχας, Ὅταν ἦμουν δάσκαλος, Πρῶτη Ἀγάπη*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Μ. Γ. Μερακλῆς.
18. Λάμπρου Πορφύρα, *Τὰ Ποιήματα (1894-1932)*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Ἑλένη Πολίτου - Μαρμαρινοῦ.
19. Γιάννη Βλαχογιάννη, *Τὰ Μεγάλα Χρόνια καὶ Τὰ Παληκάρια τὰ Παλιά*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Ἐπαμ. Μπαλούμης.
20. Κωνσταντίνου Ράμφου, *Ὁ Κατσαντώνης καὶ Αἱ Τελευταῖαι Ἡμέραι τοῦ Ἀλῆ - Πασᾶ*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Αἰκατερίνη Κουμαριανοῦ.
21. Ἀλεξάνδρου Σούτσου, *Ὁ Ἐξόριστος τοῦ 1831*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Λουκία Δρούλια.
22. Ἀντρέα Καρκαβίτσα, *Ἡ Λυγερή*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Π. Δ. Μαστροδημήτρης.
23. Νικολάου Β. Βωτυρᾶ, *Ἡ Σπάθη τῆς Ἐκδικήσεως*, φιλολογική ἐπιμέλεια: Τιτίκα Δημητρούλια.